

Niz komunalnih radova

Dugo Selo se trudi nadoknaditi svoje zaostajanje u komunalnom uređenju. Ulični se radovi ni ne prekidaju. Do Božića i vanjsko osvjetljenje crkve.

Na komunalnom uređenju Dugog Sela tijekom proteklih godinu dana učinjeno je više nego li tijekom cijelog prethodnog desetljeća. Na taj način, malo po malo, Dugo Selo, njegov središnji dio dobiva zaslužen svoj urbani i uređeni izgled. Opisano se ponajviše odnosi na uređenje nogostupa. Tijekom posljednjih godinu dana, u središnjem dijelu Dugog Sela, komunalni radovi nisu ni prestajali. Kišno razdoblje tijekom posljednja dva mjeseca mnoge je radove, nažalost usporilo ili odgodilo. Da nije bilo kiše nanešen bi već bio asfalt na dio kolnika magistralne prometnice od crkve do zgrade u kojoj je knjižnica i ljekarna, asfaltirana bi bila pristupna cesta do dvorane Preporod, uređen parkirališni prostor ispred stare dugoselske škole i završena rekonstrukcija nogostupa ispred zgrade u kojoj je knjižnica. Izgradnjom i rekonstrukcijom nogostupa žiteljima Dugog Sela omogućena je prohodnost i sjevernom stranom središnje prometnice. Napravljeno je dakle ono o čemu se kao o potrebi razgovaralo u Dugom Selu podosta godina.

Uz zapadnu stranu Osječke ulice također se gradi nogostup, posebno zato što se radi o pristupnoj ulici Novom naselju.

Niz crkava (u Sesvetama, Markuševcu, Kašini) od nedavno je noću osvijetljen, što stvara jedan posebno lijep noćni ugođaj i ističe prepoznatljivost mjesta. U toku su pripreme da se na isti način osvijetli i dugoselska crkva. To bi osvijetljanje bilo priključeno na sustav javne ulične rasvjete. Blagdan Božića se spominje kao dan do kojega bi ta rasvjeta morala biti zgotovljena.

Martinje i kao ulično događanje

Oživljen duh Martinja

Ove je godine Martinje u Dugom Selu bilo obilježeno i slavljeno na posebno svečan, bogat i raznovrstan način. Sve što bijaše organizirano uspjelo je okupiti, a vjerujemo i obradovati i raspoložiti veliki broj naših žitelja.

A kako i ne bi kada je Sveti Martin zaštitnik Dugog Sela. On je patron dugoselske župe, po njemu se zove i Martin breg, s njegovom najljepšom točkom: starom, također Martinskom crkvom. A tu su i vinogradi i Martinje.

Na samo Martinje 11. studenoga dugoselska crkva je bila prepuna vjernika. Toga dana liturgija bijaše posebno svečano pripravljena i služena.

Prethodna dva dana Martinje bijaše slavljeno na svjetovne načine, uličnim izložbama i atrakcijama, kulturnim programima i velikom zabavom sa krštenjem mošta u Domu Hrvatske vojske. O svemu tome pripravili smo širu reportažu koju objavljujemo na srednjim stranicama.

Vodovod u Ježevu

U tijeku je izradba projekta izgradnje vodovodne mreže uzduž Ježeva: od motela do n. kraj sela. Nedostatak vode u Ježevu posljednjih godina, koji se obično protegne i na nekoliko mjeseci, kao i njena nezadovoljavajuća kvaliteta, u toj mjeri su ozbiljan problem da već utječu i na sam opstanak sela. Zbog toga ni ne začuđuje

da je gradski Fond za vodoprivredu, promet komunalno i stambeno gospodarstvo naručio izradbu projekta tog vodovoda, čija će izgradnja, bude li sve teklo prema planu, započeti već u rano proljeće.

Vodovodna mreža se gradi i u Brckovljanima. U ulici Matije Gupca gradi se 220 metara vodovoda.

Novo teritorijalno ustrojstvo Hrvatske

TRI DUGOSELSKE OPĆINE

Znatnu pozornost građana Hrvatske sigurno trenutno zaokuplja buduće teritorijalno ustrojstvo kraja u kojem žive. To također sigurno vrijedi i za Dugoselce. Pouzdano znamo da ustrojstvo u kojem se bivša dugoselska općina našla od 1. srpnja ove godine sigurno neće više dugo trajati. Vlada Republike Hrvatske utvrdila je prijedlog novog teritorijalnog ustrojstva. Prijedlog će na prvom čitanju biti u trenutku izlaska ovih novina. Njegovo usvajanje se očekuje sredinom prosinca, a sama uspostava novog ustrojstva u prvim mjesecima naredne godine.

Razumljivo je da nas žitelje dugoselskog područja najviše zanima ustrojstvo vlastitog područja. Prema istaknutom prijedlogu područje današnjeg dugoselskog Područnog ureda bilo bi u sastavu Zagrebačke županije. Poslove državne uprave na području Zagreba i Zagrebačke županije kao cjeline obavljali bi županijski uredi, u skladu sa za-

Bude li Sabor usvojio prijedlog Vlade dugoselsko područje u sastavu Zagrebačke županije bit će podijeljeno u tri općine: Dugo Selo, Brckovljani i Rugvica, a u Dugom Selu bio bi i Županijski ured.

konom kojim se uređuje sustav državne uprave. Izvjesno je dakle da bi i u Dugom Selu bio jedan od županijskih ureda.

Samo pak dugoselsko područje bilo bi organizirano u tri općine: Dugo Selo, Brckovljani i Rugvica. U sastavu DUGOSELSKE općine bili bi: Andrilovac, Dugo Selo, Kozinščak, Kopčevac, Lukarišće, mala Ostrna, Prozorje, Puhovo i Velika Ostrna. U sastavu općine BRCKOVLJANI bili bi: Božjakovina, Brckovljani, Donje Dvorišće, Gornja Greda, Gornje Dvorišće, Gračec, Hrebinec, Kusanovac, Lupoglav, Prikraj, Prečec, Stančić, Štakorovec i Tedovec. U okviru općine Rugvica bili bi: Čista Mlaka, Črnc Rugvič-

ki, Donja Greda, Dragošička, Hruščica, Ježev, Jalševac Nartski, Leprovica, Nart Savski, Novaki Nartski, Novaki Oborovski, Obedišće Ježevsko, Oborovo, Okunščak, Otok Nartski, Otok Svibovski, Prevlaka, Preseka Oborovska, Rugviča, Svibje, Sop, Struga Nartska i Trstenik Nartski.

Svaka od te tri općine imati će svoje ustrojstvo, svoju skupštinu, svog gradonačelnika i svoje izvršno tijelo. No u cjelini gledano njene će nadležnosti biti osjetno manje nego li kod dosadašnjih općina. Te nove općine će imati i svoje prihode, koji će biti ipak tek manji dio njihovih ukupnih

rashoda, a što će se regulirati naknadnim propisima.

Mjesne zajednice se također mogu osnivati. Nju mogu osnivati građani na svom zboru na kojemu je nazočno najmanje 10 posto upisanih u birački popis područja za koje se ona osniva. Djelokrug rada tih mjesnih zajednica je malen i prvenstveno usmjeren na uređivanje i održavanje javnih površina.

Nakon usvajanja novih zakona: Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj; Zakona o ustrojstvu Grada Zagreba; Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o izboru članova skupština lokalne samouprave slijede izbori i ustrojavanje novog sustava. No o svemu tome, daleko detaljnije, bit će riječi, na razne načine, tijekom narednih mjeseci. U ovom trenutku valja pričekati odluku Sabora RH, odnosno usvajanje spomenutih i veoma važnih zakona.

Još jedan za prijevoz učenika

Svi oni koji imaju djecu putnike bilo u osnovnim, bilo u srednjim školama znaju koje su sve brige i povratake povezane uz odlazak i povratak njihove djece iz škole. Najteže je ipak onima koji imaju prvačice ili djecu u nižim razredima osnovne škole. Pitanje prijevoza učenika bilo je zbog svega toga uvijek osjetljiva tema i oko nje se uvijek proljevalo mnogo žući. Iako je Sekretarijat za upravno-pravne i zajedničke poslove bivše općine Dugo Selo nastojao udovoljiti svim zahtjevima roditelja, čak i u onim slučajevima kada su argumenti za uvođenje autobusa bili diskutabilni, a jednako tako postupi i Gradski sekretarijat za obrazovanje, kulturu i znanost, ipak je idealno rješenje koje bi zadovoljilo sve, nemoguće pronaći. Da bi stvar bila još gora ovaj problem je oduvijek pratio, a naročito danas prati i drugi problem – nedostatak novca.

Ipak, prilikom nedavnog boravka na dugoselskom području direktora Gradskog fonda za osnovno školstvo, profesora **Zlatka Kačkova** sa suradnicima, nakon uvida u broj učenika po autobusu, odlučeno je da se za potrebe dugoselskih škola osigura još jedan školski autobus, i na taj način povećati sigurnost učenika u odlasku u školu i povratku kući. Sada Dugoselce osnovnoškolskog uzrasta prevoze ukupno četiri velika autobusa i jedan minibus. Nadajmo se da se je time zabrinutost roditelja učenika putnika barem malo smanjila.

Nenad Haleuš-Mali

Prvi trag bjesnoće

Početkom studenoga je u Božjakovini, u Božjakovečkoj 3, u dvorištu Borisa Gotala, pored njegova psa, pronađena uginula lisica za koju je naknadnom laboratorijskom analizom njene sluzi utvrđeno da je bila zaražena bjesnoćom od koje je i uginula. Mjesto pronalaska bjesne lisice odmah je dezinficirano, a pas likvidiran. U svakom slučaju bio je loš znak koji je upozorio na mogućnost zaraze na tom području. Dodatni razlog za opreznost je i činjenica da je samo 400 metara od mjesta pronalaska bjesne lisice osnovna škola u Božjakovini.

Pozorno praćenje stanja na tom području, koje je poduzeo veterinarski inspektor dugoselskog Područnog ureda, nije rezultiralo otkrićem nove zaražene životinje. No i nadalje valja biti na oprezu. Posebno su na to upozorena i lovačka društva. Zbog toga će uskoro, na dugoselskom području, sjeverno od auto-cesta biti poduzeta akcija likvidacije lisica, kako bi se provjerila njihova eventualna zaraženost bjesnoćom. Vjerujemo također da naši čitatelji znaju da zaražena životinja ili čovjek, ako nije prethodno cijepljen protiv bjesnoće, ne može tu zarazu preživjeti. Ona je dakle smrtno opasna.

Dobrotvori plaćaju školski obrok

Dugoselske osnovne škole polazi oko 400 prognanika i izbjeglica. Roditelji većine te djece nisu u mogućnosti platiti 3 tisuće mjesečno za topli školski obrok toj djeci. Ne rijetko je pojedinoj djeci to i glavni dnevni, ili pak jedini dnevni topli obrok. Na temelju tih saznanja organizirana je akcija prizivanja sponzora za plaćanje toplog obroka pojedinim učenicima. Organizatori akcije bijahu dugoselski Centar za socijalnu skrb i same osnovne škole. Poziv za sponzoriranje školskog toplog obroka učenika upućen je putem »Dugoselske kronike« i radio postaje Sljeme. Pozivi su dobili i svoje odgovore. Pretežitom broju učenika, a posebno onima kojima je taj obrok gotovo neophodan, omogućeno je njegovo dobivanje.

OŠ Stjepana Radića-Božjakovina pomogli su najviše **Jakov Beljo** iz Brckovljana i njegova firma »E-ELMES«, koji plaćaju topli obrok do kraja školske godine za 50 učenika te **Stipe Pokrajčić** iz Brckovljana i njegova firma »DU-Plast« sa sjedištem u Sesvetskom Kraljevcu, koji plaćaju za 30 učenika. U toj školi ima i više pojedinačnih slučajeva da roditelji plaćaju za svoje i još jedno dijete u razredu topli obrok. Za dvadesetak djece prognanika i izbjeglica u toj školi takvo plaćanje nije ni potrebno, jer im roditelji, ili jedan od njih, ra-

Iz parka dugoselskih ribolovaca

Zaborav ili stav?

Imati danas na javnom mjestu spomenik o prijateljstvu sa zločincima svoga naroda i svoje domovine znači živjeti izvan vremena i prostora, ili pak može biti i na strani tog neprijatelja. Sam spomenik se nalazi na ulazu u prostor Sportskog ribolovnog društva Jedinstvo, u kojemu se upravo gradi i nova ribarska kuća. Spomenik je posvećen prijateljstvu s općinom Mionica, lociranom uz sam Beograd, i općinom Vojnić, zloglasnom četničkom središtu i uporištem okupiranja Hrvatske i protjerivanja hrvatskog življa iz svojih domova.

Moglo bi se i utvrditi da ne treba od ribolovaca tražiti da se kao takvi bave politikom, a ni da je razumiju, pa da im zbog svega toga ništa ne treba ni zamjeriti. Odgovor na tu moguću primjedu je svakako drugo pitanje: Zar samo postavljanje jed-

nog takvog spomenika i prije deset godina nije bilo nastojanje bavljenja politikom? A bavljenje politikom nužno u sebe onda upliće i odgovornost za njene posljedice. Tražiti osjećaji obitelji, rodbine i prijatelja Dugoselaca izginulih od četničke ruke u domovinskom ratu grubo su gaženi time što se takav spomenik još uvijek nalazi u Dugom Selu.

Ili drugi, nešto blaži slučaj: Iznad ulaza u dvoranu Preporod još uvijek stoji povećana tabla s natpisom »Auto-moto društvo« i simbolom bivšeg političkog sustava i ispisom naziva bivše države. No naziv je to i današnje države koja na svojoj duši ima desetine tisuća ljudskih života. Zar se takva prošlost i sadašnjost još uvijek reklamira na samom ulazu u dvoranu Preporod?

Stjepan H.

PROGNANICI I IZBJEGLICE

Ustrojena i zadovoljavajuća skrb

Stanje glede prognanika i izbjeglica se na dugoselskom području u bitnome ne mijenja. Prema podacima i evidenciji dugoselskog Centra za socijalnu skrb prognanici i izbjeglice čine danas oko 15 posto pučanstva, ili brojem: evidentirano je 800 prognanika, i 2.100 izbjeglica, s time da broj neprijavljenih izbjeglica po svemu sudeći prelazi 700 osoba. U Centru nisu bili spremni dati nam nacionalnu strukturu izbjeglica, no po svemu sudeći, po tome što možemo vidjeti i na našim ulicama, većinu među izbjeglicama čine Muslimani. Tijek zbijanja je nažalost takav da se ove zime uopće ne očekuje smanjenje tog broja. Daleko je izvjesnije pretpostaviti samo povećanje broja izbjeglica iz BiH, nego li njihovo smanjivanje.

Prema općoj ocjeni državnih dužnosnika za prognanike i izbjeglice briga za njih je u Dugom Selu dobro organizirana i zapravo ne postoje neki veći problemi, bar što se tiče samog ustrojstva te skrbi i podjele zaduženja. O hrani i odjeći pretežitom skrbi župski Caritas, no i Crveni križ tu znatno pripomaže. Ostala formalna i socijalna pi-

tanja, uključujući i podjelu novčanih pomoći, rješava Centar socijalne skrbi.

Odjeće u pravilu ima toliko da se zadovoljavaju sve osnovne potrebe. Nje dostaje i drugim potrebama, dakle za domaći živalj. Sa hranom je stanje promjenljivo. Pojavljuju se kraća vremenska razdoblja kada je i nema dovoljno. U ovom trenutku se može reći da hrane ima dovoljno. Daje se i socijalno ugroženom lokalnom pučanstvu.

Kada je riječ o hrani poseban problem predstavlja odgovarajući skladišni prostor. Mahom se dopremaju odmah veće količine hrane, u šleperima i na paletama. Za prijem takve pošiljke potreban je prostor kojemu šleper može prići i u koji se hrana može istovarivati pomoću viljuškara. Prije nekoliko dana kao pomoć Europske zajednice dopremljeno je 24 tona brašna. Ono je privremeno istovareno u skladište Iskre. No nije još uvijek riješeno pitanje daljnjeg uskladištavanja. Posebno zato što je najavljen stizanje daljnjih nekoliko tegljača hrane. Povezano s tom pošiljkom hrane u Dugom Selu su boravili i dužnosnici

EZ zaduženi za praćenje podjele te pomoći. Oni su obišli Caritas i Centar za socijalni rad, postavljajući vrlo precizna pitanja i tražeći dokumentaciju na temelju koje se obavlja podjela hrane. Tek nakon tog obuhvatnog uvida najavili su daljnju pomoć Dugom Selu, a što valja shvatiti i kao svojevrsno priznanje da se s tom pomoću postupa odgovorno i da se ona pravično dijeli.

Skrb za prognanike i izbjeglice, uključujući podjelu hrane i odjeće, ja uistinu obiman i često puta složen posao, u koji je i u Dugom Selu utkana mnogo predanog, dragovoljnog i samozatajnog rada. Dovoljno je reći da je tijekom posljednjih godinu dana samo u Dugom Selu podijeljeno na desetine tona hrane i odjeće. Na tu nije samo riječ o dijeljenju već i o zadatku da ono bude maksimalno pravično te da se otklone mogućnosti eventualnih zlouporaba. Svi oni koji su u Dugom Selu na tome radili mislimo da su taj posao obavili časno i uspješno.

Pomozite Caritasu

Uistinu veliku bi pomoć našim potrebnim sugrađanima i izbjeglicama učinio onaj Dugoselac koji bi za potrebe Caritasa mogao pribaviti, makar i na samo privremeno korištenje, jedno kombi – dostavno vozilo. Caritas se posebno obraća Dugoselcima na radu u inozemstvu da se potruže ishoditi jedno takvo vozilo, za čiji uvoz, s obzirom da se radi o vozilu za humanitarne potrebe, ne bi trebalo platiti carinu. Za rad Caritasa takvo je vozilo neophodno većma zbog širokog područja podjele hrane i raspršenosti onih kojima je pomoć potrebna, a često i neophodna.

Prognanici i umiru

Tko nije čuo za onu narodnu mudrost, kako se umrijeti jednom mora? No umrijeti se mora i pokopati. A to treba i platiti. Najjeftinije što se pri tom može u Dugom Selu proći je plaćanje iznosa od 160 tisuća dinara, jer toliko košta najjeftiniji lijes i najjeftiniji ukop. A što ako rodbina i najbliži jedva imaju za kruh pa ni u snu ne mogu platiti taj ukop?

Ovim smo uvodom zapravo opisali smrt 82-godišnjeg starca, izbjeglice iz Jajca bez izbjegličkog statusa, pa time i bez ikakvih materijalnih prava, nastanjenoga sa obitelji u jednoj od vikendica na Martinu. S obzirom da se mrtvac

mora pokopati Dukom je bio prisiljen to učiniti. Sada se to naše komunalno poduzeće, koja nije socijalna ustanova, obraća Ministarstvu socijalne skrbi, i to ne samo puno optimizma, da mu se nadoknade troškovi tog ukopa.

Prognanici i izbjeglice, kako oni prijavljeni evidentirani, tako i oni neregistrirani, osim što žive oni i umiru u Dugom Selu. U zajedničkoj grobnici na novom groblju položena su i tri pokojnika čija rodbina čeka da svojim povratkom u okupirana područja smjesti i svoje pokojnike na grobljima u onim mjestima u kojima su i živjeli do svog prognaništva.

Piše:

prof. Ivan Pandžić

Podlistak

Europa

Da je Europa moralno mrtva, zadah njezine truleži osjetio je davno hrvatski pjesnik a austrijski časnik **Petar PRERADOVIĆ**. U svojoj poznatoj pjesmi **PUTNIK** kao da je predvidio današnje besćutno vrijeme u kojem će Europa, ta potrošena diva, pokazati svoju ravnodušnost spram leleka svojega predziđa koje je za nju krvarilo stoljećima. Za nagradu nazvali su nas barbarima.

Kao i danas, Hrvatima su pripadale krpice, titule, barjaci, počasti i pohvale a napadačima plijen i suze napačena puka. Strepimo da će tako i dalje biti sve dok naši istočni susjedi ne postanu povijesnim i prosvijećenim narodom, a to će, nažalost, trajati tisućljećima. Riječju: dok ne shvate da **SLOBODA** podrazumijeva slobodu svijeta, slobodu za drugoga, da nasilje nije **MOĆ** nego divljaštvo, primitivizam i okrutnost, ili, kako reče drugi mudrac, poricanje svakoga smisla.

Kažem li da odavno nisam pročitao tako zgodan osmišljaj **RA-TA** i **MIRA** kao u knjizi **K. Katinića**, ne znači da malo čitam. A spomenuti autor kaže da je svaki mir zapravo u klijestima rata, da su rat i mir suodnosni, da su rezultat neke napetosti. Treba biti čovjek, poruka je autorova, u čijem je ishodištu **MIROTVORSTVO**. Katinić nudi tolika obzora nade koja je, kako sam kaže, onima izvana teško zamisliti da se u ratu »dogada najčistija ljudska veličina, sposobnost za žrtvu i solidarnost«. Od svojega dolaska u ove lijepe krajeve tijekom VII. st., Hrvati su vazda bili izvrgnuti najezdi, to više što su sklopili savez s papom Agatonom 680. da nikada neće prodirati u tuđe krajeve s nakanom da ih osvoje. Ali, u obrani svojega digniteta iznijeli su vazda blistave barjake. Dok se trma i trula Europa življavala u umijećima i užicima, dotle su Hrvati ginuli za njezinu sigurnost. Da je kojom srećom sigetski junak **Nikola Šubić Zrinski** bio ista lukaviji i dovitljiviji te turske postrojbe pustio do obala Atlantika, lice zemlje drukčije bi izgledalo. Tada bi ga Europa više cijenila. Ovako: tko mu krif? Praf mu bud!

E da bi svoju podlost izvjela dokraja, vele: u Europi postoji **KABINET CINIKA** koji lijepo flastere na drvene noge i tako pomažu da zacijeli rat na Balkanu. Kad se gazda nasiti, košćice baca psima. Međutim, ni psi nisu više tako glupi; i oni znaju što blaguje njihov napuhan gazda. A kamoli Hrvati: Europejci prije Europe.

I neću vam dalje govoriti o knjizi **MIR U KLJEŠTIMA RATA**, jer »tekst treba pročitati«, kako upozorava autor odmah na početku. **Ali, kada sam ukazao na temeljne odrednice: mirotvorstvo, solidarnost, kršćanstvo i žrtvu, samo sam vas pozvao, dragi moji dugoselski štitioci i ini, da prionete uz netom spomenuto štivo, kako bismo skupa nazreli svjetlo u tami, žižak na kraju tunela. Jesu li Hrvati odista narod napušten od Boga, ili su zakrlijeni božanskom milošću odabrani da budu predziđe kršćanstva, stup europske uljudbe, te uz Poljake i Židove, da postanu prvaci povijesne patnje koja otkupljuje svijet.**

»Bolje je upaliti i najmanje svjetlo nego proklinjati tamu«, poručuje nam mudrost Dalekog istoka.

Jer smo sinovi svjetla, ne gasimo krijesove na proplancima već ih potičimo svojom solidarnošću i žrtvom.

Svim podlostima usprkos!

GRAD POMAŽE DUGOM SELU

Funkcioniranje komunalnog sustava i uređenje samog mjesta pitanja su za koja naši građani pokazuju znatno zanimanje, i to posebice nakon ulaska Dugog Sela u sustav Grada Zagreba. Zbog toga smo i zamolili za razgovor gospodina JADRANKA HUSARIĆA, direktora Fonda grada Zagreba za vodoprivredu, promet, stambeno i komunalno gospodarstvo, a koji je i sam žitelj Dugog Sela.

Kako Vi danas doživljavate Dugo Selo, kao njegov građanin i dugogodišnji žitelj? Što Vas u njemu smeta, što Vas posebno vezuje uz njega? Što mislite da bi u njemu valjalo mijenjati?

Prije svega želim zahvaliti »Dugoselskoj kronici« što mi je data prilika da objasnim problematiku u svezi komunalnog sustava Grada Zagreba, a u sklopu toga i položaja Područnog ureda Dugo Selo, kao sastavnog dijela Grada Zagreba. Radi se zapravo o prirodnom interesu građana u cilju poboljšanja svog komunalnog standarda. Žitelj sam mjesta Dugo Selo od 1979. godine, a prije toga živio sam u selu Ježevu, gdje sam i rođen. Ako me pitate kako danas doživljavam Dugo Selo, onda Vam moram reći da je dosadašnji razvoj događaja od 1990. do 1992. konačno ostvario mogućnosti svekolikog uklapanja Dugog Sela u život Grada Zagreba, kao matice kojoj ovo naše područje gravitira, a istodobno uvažavajući sve njegove posebnosti. Upravo te posebnosti treba i dalje njegovati u korist razvoja ovog područja i Grada Zagreba.

Što me u njemu smeta? Znate, vrijeme čini svoje, tako da i tužne činjenice bivaju zaboravljene. U prošlom vremenu učinjeno je u Dugom Selu mnogo propusta, više subjektivnog karaktera, i više nego li je to objektivno bilo potrebno, a što sada ima brojne posljedice. Samo spominjem neke: Dugo Selo nema izlaza ni ulaza na autocestu, magistralna, komunalna, privredna i društvena infrastruktura je na niskoj razini. Naravno da u razvojnom smislu to itekako negativno osjeća ovaj kraj. Područje Dugog Sela ima svoju tradiciju, ima svoje običaje ima svoj Martin-breg, koji je, opet moram reći, mogao imati svoju izraženiju ulogu u turističkom smislu, nego što je to danas, što je opet posljedica pretežito subjektivnih prilika koje su bile prisutne prije pet ili deset godina. Kao što sam naprijed i spomenuo: vrijeme čini svoje. Dugo Selo se mijenja, duhovno se mijenja, oslobodene su mnoge kreativne snage, uspostavlja se privatna inicijativa i poduzetništvo. Istodobno naglašeno smatram da Dugo Selo treba sačuvati svoj identitet. Ono mora još u većoj mjeri valorizirati svoj razvojni položaj i interes. To ono može činiti na temelju svog položaja kao prigradskog naselja kojemu gravitira uglavnom poljoprivredno područje. Upravo ta priroda, naša polja, šume, su vrijednosti i temelj našeg kraja, na kojima možemo i trebamo graditi razvoj.

Valja dosta toga »u hodu« mijenjati, ali uvijek imajući na umu interes građana, u cilju općeg boljitka.

Vi trenutno, u okviru sustava Grada Zagreba, obavljate jedan odgovoran posao, značajan za funkcioniranje cijelog Grada. No u Dugom Selu, tijekom niza godina, kao da niste bili nigdje angažirani. Postoje li za to povlačenje iz dugoselskog javnog života i određeni razlozi?

Znate, nije zahvalno sam sebe valorizirati i ocjenjivati, no mogu reći da sam mnogo radio, da sam se uz posao i školovao, da iza sebe imam radne rezultate, i da je to bilo mjerilo što su mi povjereni ovi poslovi koje danas obnašam. Moram reći da su mi ove protekle dvije godine, kako radim direktno u okviru Gradske vladave, bile izrazito naporne, ali radimo s punim zadovoljstvom, kao tim odgovornih osoba na čelu s našim predsjednikom gospodinom Vedrišem. Što se tiče mog neangažiranja u Dugom Selu, što da kažem? — i to je od-

U Dugom Selu se grade novi metri nogostupa. Ono mijenja svoj izgled da postane ljepše i privlačnije mjesto, sretnih, marljivih i uspješnih ljudi.

raz vremena i sistema. Nisam se vjerojatno uklapao u kadrovske rasporede, gdje su se godinama raspoređivali skoro isti ljudi u vidu silazno-uzlazne spirale, a također moram reći da se nisam osobno slagao s mnogim postavkama, mnogim stvarima bih sasvim drugačije pristupio i na drugim osnovama ih rješavao. Jasno da se to nije moglo uklapati u tadašnje odnose. Po prirodi nisam revanšista i ne bih želio to ni biti pa na ovo vaše pitanje ne bih dalje odgovarao. Želim jedino da u okviru svojih sadašnjih zaduženja i poslova koje obnašam, kao i objektivnih mogućnosti, što više pomoći u interesu poboljšanja življenja na našem području. Želim nadalje poraditi na stvaranju i razvijanju povjerenja naših ljudi prema državnoj vlasti, kroz korektno međusobno komuniciranje, izvršenje obećanog i planiranog, te realno prikazivanje situacije, a što naši ljudi znaju cijeniti.

Koje je po Vašem sudu mjesto relativno malog Dugog Sela u relativno velikom i složenom sustavu Grada? Neće li se Dugo Selo sa svojim posebnostima jednostavno istopiti u tom sustavu? Što bi po Vašem sudu Dugo Selo trebalo i nadalje njegovati, odnosno razvijati?

Prije svega, osobno mislim da je Dugo Selo i prije pripajanja Gradu Zagrebu trebalo imati status da tako kažem »vanjske općine«, a to što to nije bilo pripisujem također obostranim pretežito subjektivnim razlozima, jer objektivno sve je na tu nužnost ukazivalo. Po mom osobnom mišljenju postojao je i obostrani pretežito gospodarstveni interes. Ti razlozi su danas još više izraženi te mi je posebno drago što je danas Dugo Selo kao Područni ured u sastavu Grada Zagreba. Ugroženosti posebnosti Dugog Sela u okviru Grada Zagreba mislim da se ne treba bojati, jer posebnosti su prednost i treba ih poštivati. Područje Dugog Sela je pretežito poljoprivredno-stočarski kraj i kao takvog ga treba gledati i unapređivati. Što to znači? Prvenstveno se trebaju stvarati uvjeti da selo dobije osnovne, a zapravo daleko bolje uvjete za življenje. Pod time mislim: vodu, kanalizaciju, rasvjetu, prometnu povezanost, školu, trgovine i sl., a vrlo je bitno stvoriti i svekolike uvjete za razvoj poljoprivrede, opskrbu gorivom i mazivom za poljoprivredne strojeve i sl. To ja smatram položajnom posebnostu Dugog Sela, što znači da je Zagreb tržište za prodaju poljoprivrednih proizvoda, a Dugo Selo je Zagrebu izvor opskrbe kvalitetnom i raznovrsnom hranom. Ono također Zagrebu omogućuje razvoj male privrede, uslužnih djelatnosti, komunalnih sadržaja i sl. Tržišni tokovi, poslovni interes, poduzetništvo, vrlo brzo će izmijeniti dosadašnje tokove i odnose. Što se tiče lokalnih posebnosti Dugog Sela kao mjesta mislim da treba poraditi na komunalnom uređenju, što već brojnim akcijama i činimo, treba vratiti Martin bregu njegovo mjesto u turističkom smislu, urediti crkvu i okoliš, Martin breg može postati naša »Weinstrasse«, afirmirati, obnoviti i urediti parkove. Valja osmisliti posebno vrijedna mjesta: Božjakovinu, Sveti Jakob, centar Dugog Sela i sl. Naravno tradicija i tradicionalni običaji su posebna vrijednost i u interesu su Dugog Sela, Zagreba i Hrvatske.

Brojne komunalne akcije

Može li Dugo Selo od Grada očekivati ozbiljniju pomoć u rješavanju svojih komunalnih i prometnih teško-

ća? Koji su po Vašem sudu na tom području dugoselski prioriteti?

Točno je to da Dugo Selo spada u nerazvijeno komunalno područje. Naročito je akutan prometni problem i povezanost s Gradom. Tu prvenstveno mislim na cestu Dugo Selo — Sesvete, koja spada pod nadležnost Hrvatskih cesta. To je prometno vrlo nesigurna i opasna cesta sa svakodnevnim prometnim nesrećama, ljudskim žrtvama, a i osobno se vozim svaki dan tim pravcem pa sam i sam svjedokom brojnih nesreća i stradanja. Prilike u Hrvatskoj još su više potencirale prometnu zagušenost tog pravca — prilaza gradu Zagrebu, što će trebati prioritetno i postupno rješavati. Moram reći da bi se i manjim zahvatima: primjerice ugibalištima i proširenjima, mogla bitno poboljšati sigurnost prometa. Nadalje: prioriteti su u daljnjem razvoju ili razvodu vodovodne i kanalizacijske mreže na čitavom području Dugog Sela, tako da bi nužno i što skorije sva sela koja nemaju vodovod dobila ga; važna je zatim daljna plinifikacija, širenje mreže javne rasvjete i dr.

Dugo Selo kao prigradsko mjesto treba imati i tržnicu i urediti svoj Dom zdravlja, podići komunalne usluge na primjerenu i suvremenu razinu, a posebno treba stvarati administrativne pretpostavke tržišnim odnosima. U ovakvom tipu razgovora nije moguće dati precizan program, no na upit da li Dugo Selo može očekivati ozbiljniju pomoć od Grada prilazem popis hitnih akcija i prioriteta, koje je Područni ured predložio i koje će se realizirati do kraja 1992. godine. Iz ovoga se očito vidi da je Grad spreman pomagati racionalno i planski, kako bi unapredio komunalni standard žitelja Dugog Sela.

procjenjeni iznosi

1. Nogostup u ulici J. Zorića jug	6.000.000
2. Plato kod dvorane Preporod — Dugo Selo	1.500.000
3. Ulica Sv. Jakoba — Brckovljani	15.000.000
4. Ulica Ivana Meštrovića — Dugo Selo	*5.000.000
5. Nogostup u Osječkoj — Dugo Selo	20.000.000
6. Rasvjeta u Ježevu	4.000.000
7. Kanalizacija 200 m Ø 40 µ Kalničkoj — Dugo Selo	9.000.000
8. Izmještaj vode i plina u Zagrebačkoj — Dugo Selo	7.000.000
9. Nogostup Zagrebačka — Dugo Selo	15.000.000
Ukupno:	82.500.000 HRD

Nadalje: još ove godine pristupit će se izradi projektne dokumentacije za vodovode po mjestima gdje ih još nema. Operativni plan akcija za 1993. godinu izradit će se do kraja ove godine. U njemu će se u okviru mogućnosti utvrditi i prioriteti na području uprave Područnog ureda Dugo Selo, a moći će ih objaviti i »Dugoselska kronika«.

Putem specijaliziranog gradskog poduzeća »Zrinjevac«, što također valja spomenuti, naručeni su projekti za uređenje dugoselskih parkova: glavnog dugoselskog parka, prepoznatljivog danas i po kuli, zatim parkovnih površina u Novom naselju, parkovnog kompleksa Božjakovina. A dobili smo također i financijsku potporu završetka projekta kanalizacije u Dugom Selu.

Koliko je osnovano očekivanje da će dugoselske komunalne službe uskoro postati organizacioni dio komunalnih službi Grada?

Već sam spomenuo da dugoselske komunalne službe treba unaprijediti

Jadranko Husarić

organizaciono i kadrovski, uklopiti u standardne tokove, na razini i kvaliteti usluga koje su danas ustrojene i u Gradu. Realno je očekivanje da će se to u narednom razdoblju kontinuirano ostvarivati. Sam organizacioni okvir je pri tome važan, ali ne mora biti i presudan. Dugo Selo može imati sekcije ili službe zagrebačkih komunalnih organizacija, ali i imati svoju vlastitu komunalnu organizaciju.

Kod dijela Dugoselaca postoji bojazan da će Dugo Selo svoj ulazak u Zagreb morati »platiti« lokacijom za javno smetište. Koliko je po Vašem sudu izvjesna jedna takva mogućnost?

Nije mi poznata takva ideja. No moram reći da su ekološki problemi danas vrlo izraženi, a pristup njihovom rješavanju i sama rješenja nisu dovoljno poznata širem krugu javnosti, pa je i bojazan ljudi kad je u pitanju ta problematika razumljiva. U životnoj svakodnevnici ljudi vide da se smeće neorganizirano odlaže, da se lokacije za odlaganje ne uređuju kako to propisi zahtijevaju, a rezultat svega toga je odbojnost ljudi kada se spomene ta problematika. Mislim da živimo u državi i gradu u kojima moramo postupno i strpljivo stvarati ekološki i tehnološki red, a on počinje od naoko malih stvari: svakodnevnih navika ljudi. Svi zajedno moramo postati odgovorni i svjesni »da se po vlastitom dvorištu poznaje gazda«. Mogu reći da je Grad Zagreb osnivanjem specijaliziranog poduzeća »Zbrinjavanje gradskog otpada« vrlo mnogo učinio na edukaciji stanovništva i novim metodama u pristupu rješavanju ove problematike.

Možete li našim čitateljima otkriti što se iz sredstava Fonda, kojemu ste Vi čelni dužnosnik, kani slijedeće godine graditi ili obnavljati u Dugom Selu?

Već iz popisa, da tako kažem, intervencija u 1992. godini vidi se da smo ozbiljno krenuli. Znamem i sam, kao i sami Dugoselci, da su problemi veliki, potrebe velike i brojne, a novaca uvijek premalo. No samom utvrđivanju prioriteta pristupit će se odgovorno i sustavno, a na bazi postojeće dokumentacije. Aktivnosti oko izrade operativnog godišnjeg programa radova i financijskog plana su već počele, aktivirane su sve nadležne službe, poduzeća, koordinatori za rad s mjesnim zajednicama, koji trebaju obaviti svoj dio planskih i operativnih aktivnosti, kako bi se kvalitetno pripremljen prijedlog financijskog plana i programa radova mogao podastrijeti Upravnom odboru i Izvršnom vijeću Skupštine Grada Zagreba do kraja ove godine. Nadam se također da će i »Dugoselska kronika« pokazati zanimanje te pratiti nabrojene aktivnosti, te da će pišući o njima animirati dugoselsku javnost na što više različitih aktivnosti, na raznim područjima života, kako bi Dugo Selo sve više postajalo lijepim i privlačnim mjestom, u kojem žive sretni, marljivi i uspješni ljudi.

NOVI DUH POSLOVANJA

Od svega što niče i dolazi iz Dugog Sela u javnosti Hrvatske je trenutno sigurno najekspoziranija dugoselska firma FLEX-O, koja znatan novac ulaže u svoju promidžbu.

Ponešeni tom glasnošću zamolili smo za razgovor vlasnika te firme, koja osim što prodaje šindru, planira graditi i kuće, koja je nadjenula svoje ime i nazivu rukometnog kluba, koja razmišlja da pokrene i vlastitu radio postaju. Razgovarali smo sa tridesetogodišnjim ŽELJKOM ŠEVERDIJOM, vlasnikom FLEX-O-a.

Molim Vas da nas upoznate sa sobom?

Rođen sam u Krčeniku, kod Donjeg Miholjca, kamo su mi kao prognanici doselili roditelji poslije rata iz Kruševa u Dalmaciji. U Kanadu sam otišao sa 17 godina. Bio sam tada veoma nezadovoljan situacijom kod nas.

U Kanadi sam prvo radio pa se školovao i završio za inženjera građevinarstva, no učio sam i ekonomiju i marketing, jer mi je poduzet-

Željko Ševerdija

ovom trenutku u Hrvatskoj nema svoje tržište. Bitumenska svojstva bitno određuju kvalitetu šindre. Kanada je gotovo 95 posto pokrivena sa šindrom, koja je jedan jako lagan osjetno jeftiniji i nadasve trajan pokrov, pomoću kojega se lako, jednostavno i maštovito mogu oblikovati krovovi kuća i maksimalno

mi je u ovom trenutku zapravo da se više priča o firmi nego li o šindri. Moram priznati da je moja prva ambicija bila da počnem graditi cijela naselja i prodavati kuće na tržištu. No teška ekonomska situacija je to onemogućavala. No još uvijek kanim graditi takva naselja, s jedne strane za one koji mogu više platiti i stanovati u uređenom naselju na boljoj lokaciji i s druge strane za one koji tek kreću u život i ostvaruju prve zarade. To bi bila prodaja na kredit. Moja firma bi kupce kreditirala 10 ili 20 godina. Ako bi se situacija popravila išao bih već slijedeće godine u projekt od 50 do 100 kuća.

Kakva su Vaša iskustva kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj?

Moram reći da su ovdje uvjeti za rad i poslovanje daleko nepovoljniji nego li u Kanadi. Sam način razmišljanja o poslu, stvaranju, zaradi i rizicima u poslu tu je drugačiji. Većina ljudi traži tu brzu zaradu. Ja ne vjerujem u brzu zaradu. Posao se mora razvijati i stvarati da bi se zaradilo. To treba raditi strpljivo i na duge staze. Moja firma je osnovana prije sedam godina u Kanadi. Bavio sam se uvozom iz SAD u Kanadu.

Sada kanim posao razviti u Evropi sa sjedištem u Hrvatskoj. Momentalno imamo u Osijeku veliko skladište, kao i ovdje u Dugom Selu, otvaram skladište u Čakovcu, a uskoro i u Zatrešiću.

Moram otvoriti još jedno mjesto u Zagrebu. I to zbog pomalo čudnog razloga. Problem mi je dobiti telefonski broj. Ovdje sam dvojni broj. Uzeo sam i mobilni da mogu imati još jedan telefonski broj. A meni trenutno treba pet linija. Tu su mi telefonski brojevi investicija od pet tisuća maraka. Vani ne moram imati taj trošak u poslovanju. Samo nazovem i oni mi gotovo isti dan postave telefon i daju broj. Ja tu moram razmišljati da bih shvatio neke situacije. Baš sam se sjetio neki dan ove tvornice posuda u Dugom Selu. Tvornica proizvodi nešto što svaka kuća treba. Jedina je takve vrste u Hrvatskoj. U njoj radi jeftina radna snaga zbog čega joj zapadne firme u cijeni ne mogu konkurirati. A ta tvornica danas ima blokirani račun. Ja to, priznajem, ne mogu shvatiti.

Smatram također da bi lokalna vlast u Dugom Selu trebala imati više inicijative, okupljati poduzetne ljude i ljude s idejama, ljude s kapitalom, i poticati ih da rade i ulažu, da unapređuju Dugo Selo. A to ne smatram da je povezano s bilo kojom strankom, jer ja sam nisam ni u jednoj. Izvukli smo se iz starog sistema, iz te Jugoslavije. Nisam bio moga doć deset godina ovdje zato što sam Hrvat. Hrvati su proglašavani teroristima. Al ajmo sada graditi novi sistem i novo ponašanje!

Kako je došlo do toga da sponzorirate dugoselske rukometašice, koje se također od nedavno nazivaju FLEX-O?

Želja mi je oduvijek bila da imam svoj profesionalni tim. To je želja mnogih poslovnih ljudi. Rukomet doduše nije moja posebna ljubav. To je nogomet, kojega sam i igrao.

No taj tim je bio u takvoj situaciji da mu je trebalo pomoći. Vjerujem da će on već slijedeće godine biti u takvoj situaciji da će izboriti ulazak u prvu ligu. Želim da to postane jedan jak dugoselski tim.

Što i kako s njivom? — prizor iz Obedišća

Pogodnost za poljoprivrednike

Od nedavno u Područnom uredu radi i Poljoprivredna savjetodavna služba, koja pruža usluge besplatno. Razgovarali smo s voditeljem te službe.

Mr. Jakov Biličić

U sklopu dugoselskog Područnog ureda od 1. listopada 1992. g. djeluje i Poljoprivredna savjetodavna služba, koja ustrojstveno potpada pod Gradski sekretariat za poljoprivredu. U Dugom Selu tu službu vodi mr. JAKOV BILLIČIĆ, dipl. ing. S njime smo i razgovarali.

Koji su zadaci vaše službe, zapravo Vas osobno ovdje u Dugom Selu?

Moji zadaci su zapravo zadaci Poljoprivredne savjetodavne službe. Ja pružam stručnu pomoć poljoprivrednicima putem stručnih savjeta i potičem ih na produktivniju i tržištu okrenutu proizvodnju. Sudjelujem u izradi programa proizvodnje. Potičem okrupnjavanje i uređivanje poljoprivrednog zemljišta. Dajem savjete u svezi svega onoga što se koristi u poljoprivredi. To se odnosi i na stočarsku i povrtlarsku voćarsku i vinogradarsku proizvodnju. Moj je zadatak da podičem i razinu stručnog znanja naših poljoprivrednika. Naglašavam da sam sa svojim stručnim znanjem svakodnevno na raspolaganje našim seljacima, i to potpuno besplatno. Svatko može doći k meni sa svojim ratarskim ili stočarskim problemom, ili pak sa svojom inicijativom, koju sam ja dužan podržati i pomoći pri njenom ostvarenju. Ujedno bih upozorio i pozvao naše ratare da iskoriste jednu mogućnost koju organizira Gradski sekretariat za poljoprivredu i šumarstvo, u suradnji s Ministarstvom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu. Ratari mogu uzorke tla sa svojih polja dati na besplatnu laboratorijsku analizu, na temelju koje će se utvrditi potrebne količine vapna, odnosno kalcija, fosfora i kalija za to tlo. Potrebne količine sastojaka za pojedino tlo davati će se uz izuzetno povoljne uvjete iz sredstava posebnog fonda pri Ministarstvu poljoprivrede. Zbog toga pozivam sve naše ratare da mi se obrate ovdje u Područnom uredu, gdje ću im dati i precizne informacije o toj pogodnosti. Cilj toga je da se i državnom inicijativom potakne razvoj ratarstva.

Kakva su Vaša prva iskustva u radu u Dugom Selu?

Moram priznati da se tek upoznajem i sa situacijom i s ljudima. Posebno nastojim uspostaviti kontakt s jačim poljoprivrednicima. Želio bih da dugoselski poljoprivrednici što više i što češće dolaze k meni i ja zajedno s njima obilazim njihove posjede te da oni na kraju mogu shvatiti i osjetiti da sam im uistinu pomogao. Koristim priliku da najavim da će uskoro biti kredita za stočarsku proizvodnju. To će biti tako uređeno da se bez mišljenja naše savjetodavne službe neće moći ni dobiti kredit.

Služeći se biblijskim rječnikom mogli bismo reći: dugoselska njiva je velika, a radnika je malo — sve s obzirom na činjenicu da biste trebali potaći razvoj poljoprivrede na dugoselskom području. Koliko Vi sami vjerujete da to možete zbiljski učiniti?

U ovom trenutku sam ja doista sam. No do 1995. g. se planira da bi u našoj službi ovdje trebala raditi četiri stručnjaka: za biljnu proizvodnju, za stočarstvo, za zaštitu bilja i za mehanizaciju. Sve dok se ne ekipiramo ja ću se truditi da pomognem maksimalno, da opravdam razlog i smisao postojanja naše službe ovdje u Dugom Selu.

No ne čini li Vam se da je trenutno gotovo nemoguće govoriti o razvoju poljoprivrede kada seljaci nemaju novaca za kvalitetno sjeme, nemaju novaca ni za gnojivo ni za zaštitna sredstva?

S time se ne bih složio. Makako teško bilo, i u zadanim okvirima, koristeći stručna znanja i iskustva mnogo toga se može unaprijediti, drugačije organizirati, započeti nova proizvodnja. Preporučam našim seljacima da mi se što više i što češće obraćaju, da traže stručnu pomoć. Ja bih također odgovorio jednom biblijskom: Tko kuca i traži tome će se i otvoriti.

Firma FLEX-o i njen direktor Željko Ševerdija veoma poduzetno nastupaju na tržištu. Svojim su aktivnostima već svratili pozornost na sebe. Zbog toga i razgovaramo s direktorom

ništvo uvijek bilo blisko. Osim našeg govora engleski i francuski. U Kanadi sam otvorio svoju firmu, koja tamo još uvijek radi. Istu sam firmu otvorio i ovdje.

Dvije sestre mi žive također u Kanadi. Jedna ovdje u Dugom Selu. Otac je i meni prije više od deset godina kupio gradilište u Dugom Selu. On je danas pokojni. No njegova želja bijaše da ja tu sebi nešto sagradim. I evo mene tako u Dugom Selu. Zena mi je Kanadanka i imam dvoje djece. Vjerujem da će se i oni naredne godine ovdje preseliti.

Zbog čega Vi iz bogate i sigurne Kanade dolazite u siromašnu Hrvatsku?

Upustio sam se u avanturu, prihvatio izazov. U mucu se poznaju junaci. Kanim posao iz Kanade proširiti i u Evropi. Već sam ostvario poslovne kontakte u Njemačkoj. Osobno ne vjerujem u brzu zaradu. Kapital se može stjecati samo polako. Njegovo stjecanje mora biti na dobrim temeljima, kao i dobra kuća. Drugo što sam u životu naučio je da se stalno, svakodnevno u poslu moram učiti i proširivati svoja znanja.

Firma FLEX-O je Vaša vlastita firma?

Da FLEX-O je moja vlastita firma, i u Kanadi i ovdje u Hrvatskoj. Šindra se proizvodi samo u Kanadi. Ovdje se dovozi. Bilo bi idealno kada bi se ona proizvodila ovdje u Hrvatskoj, no to još do gledno vrijeme sigurno neće biti moguće. I to u prvom redu zbog složenog postupka proizvodnje iz kojeg izlazi onda kvalitetan i trajan proizvod.

Naša šindra se u Kanadi proizvodi od 1925. g. Sa nekvalitetnim proizvodom ne bih sigurno ni ja mogao dugo biti na tržištu u Hrvatskoj, a još manje u drugim zemljama Evrope. Za kvalitetnu šindru potrebna je sirovina visoke kvalitete i masovna proizvodnja, koja još u

Znak kanadske i hrvatske firme

racionalno koristiti njihova potkrovlja. No, nažalost, na našem tržištu pojavila se i šindra koja svojom kvalitetom ne zaslužuje to ime. Ja želim uvjeriti tržište da je kanadska šindra stvarno kvalitetni proizvod, uz čiju prodaju ja vezujem za naredna desetljeća, i svoju egzistenciju u Hrvatskoj. Radi se o šindri čija je postojanost već iskušana. Samu šindru u Kanadi proizvodi velika firma »BP« koja je dioničarsko društvo, kojemu i ja pripadam, i koja osim šindre proizvodi i cijeli nihan drugih proizvoda. FLEX-O u ovom trenutku prodaje samo šindru, što ne znači da već slijedeće godine neće nastupiti i s drugim proizvodima. Naši su planovi veliki. Njihovu realizaciju odredit će ekonomske prilike u Hrvatskoj.

Kakvi su Vaši prvi poslovni uspjesi? Kako je tržište prihvatilo taj vaš proizvod?

O nekom poslovnom uspjehu još ne mogu govoriti. Prekratko je vrijeme. Još uvijek više ulažem nego li dobivam. Ulažem u propagandu i marketing. To je jedna nužna faza. Mislim da sam sada u fazi kada pripremam teren za pravi posao. Imam zapravo velike i brojne planove.

Želim da tržište prihvati moju firmu u koju će vjerovati i biti siguran da u njoj kupuje uvijek kvalitetan i trajan proizvod. Uskoro krećemo i na televiziju s programom poduke kako valja postavljati šindru. Našim kupcima spremni smo biti i servis njene postave, koja je u biti jednostavna. Na velesajmu smo sa šindrom također napravili mali spektakl. Želja

POLITIČKO DJELOVANJE JOSIPA ZORIĆA

Josip Zorić

Josip Zorić posvetio se svećeničkom zvanju. On je 1854. stupio u zagrebačku »crnu školu«, koja je tada (u vrijeme crnoga Bachovoga apsolutizma) bila jedino zaklonište rodoljubne mladeži hrvatske. Tamo — u klerikatu — našao je Zorić mnogo čestitih mladića, koji kasnije postadoše uzorni rodoljubi hrvatski. Poimence spominjem: Ivana Krstitelja Tkalčića, Josipa Eugena Tomića, Josipa Berutu, Josipa Savoru, dr. Franju Ivekovića, Ivana Jakovinu, Mirka Belasa, Gjurju Deželića, Franju Kostanjevca, Franju Lampeca, Miju Smetiška, Matiju Stepinca, Ignjata Vimpoška i dr. Jurja Žerjavića.

Zorić bude g. 1860. zaređen za svećenika. Kao mladomisnik pade za kapelana u Brckovljane kod Božjakovine. Tamo je tada bio župnikom glasoviti hrvatski rodoljub Nikola Havliček, kojemu su rado zalazili hrvatski preporoditelji. Uz njega se Zorić samo još pojačao u svome rodoljublju. Uz to je mnogo čitao, jer se još u klerikatu počeo baviti književnošću. (Zorić je već g. 1857. kao bogoslov napisao za »Katolički list« raspravicu »Sveti križ«.)

Brzo je nadbiskup i kardinal Juraj Haulik doznao za veliko bogoslovno znanje što ga je sebi stekao brckovljanski kapelan Josip Zorić. Zato ga pošalje u Varaždin za vjeroučitelja na tamošnjoj gimnaziji. Ovdje je Zorić kao uzgojitelj hrvatske mladeži lijepo djelovao do Božića 1865. Tada ga je nadbiskup Haulik na prijedlog kolatora grofa Draškovića imenovao župnikom crkve sv. Martina u Prozorju povrh Dugog Sela. Tamo ostade župnikom sve do svoje smrti.

Kad je hrvatski ban Levin barun Rauch 8. sudenoga 1868. spremio pod krov nesretnu ugarsko-hrvatsku nagodbu, porodilo se u Hrvatskoj veliko nezadovoljstvo. Ovo je došlo do izražaja kod prvih narednih izbora, koji se obaviše u svibnju g. 1871. Tada se za hrvatski sabor biralo 65 zastupnika. Protiv »unionista«, koji sklopiše nagodbu s Ugarskom, ustade gotovo čitav narod hrvatski. Zato su oni dobili jedva 13 zastupnika, dok je Strossmayerova »narodna stranka«, koju je vodio »triumvirat« Mrazović—Miškatić—Vončina, osvojila 51 izborni kotor. (Od »pravaša« bio je izabran samo dr. Ante Starčević.) Tada se vodila velika borba u zagrebačkom seoskom kotaru, koji je birao u Sesvetama. Tu je od »narodne stranke« kandidirao zagrebački rodoljubni kanonik Josip Sušković. Za nj je neumorno agitirao dugoselski župnik Josip Zorić, te je Sušković izabran sa 11 glasova protiv 33 mađaronska glasa. Jednako se Zorić svom snagom zauzeo za obrtnika Gjurju Balaška, koji je u ime »narodne stranke« kandidirao u Dugom Selu. Tamo je na biralište došlo 288 izbornika, te je izabran Balaško, koji je dobio 253 glasa.

Kralj je hrvatski sabor sazvao za 16. svibnja 1871., ali ga je redomice 4 puta odgodio. Kada se 15. siječnja 1872. ipak ovaj sabor sastao, a 19. siječnja i konstituirao, izabravši Ivana Mažuranića za svojega predsjednika, ustade ban Koloman pl. Bedeković, te pročitao kraljev otpis, kojim se ovaj sabor raspušta. Tako je u svibnju g. 1872. došlo do novih izbora, koje dade nasilno provesti Rauchov pristasa Antun Vukanović kao namjesnik banske časti. Pošto je 8. lipnja 1872. bila građanskoj Hrvatskoj pridružena tzv. varaždinska Vojna krajina (tj. teritorij dviju graničarskih pukovnija: Križevačke i Gjurgjevačke), te krajiške varoši: Bjelovar, Ivanić, Senj i Vojni Sisak, biralo se 75 narodnih zastupnika. Rauchovci su kod izbora počinili mnogo nasilja. Ipak je »na-

rodna stranka« osvojila 47 izbornih kotara, a Rauchovci samo 20, dok je 8 kotara pripalo tzv. »samostalnim unionistima«, koji ostaviše Raucha. I kod ovih izbora umješno je župnik Zorić agitirao za kandidate »narodne stranke«, koji pobijediše u Sesvetama i u Dugom Selu. Tako je Zorić postao uglednim članom »narodne stranke«, te su prvaci ove stranke odlučili da ga uvedu i u hrvatsku sabornicu.

Prvi naredni izbori za hrvatski sabor održani su mjeseca kolovoza g. 1875. Pošto je ostario kanonik Sušković (umro 11. studenoga 1879), postavila je »narodna stranka« župnika Josipa Zorića za svoga kandidata u Sesvetama kod Zagreba. Ali protiv Zorića ustade kao protukandidat Fran Folnegović, koji bijaše nećak kanonika Suškovića, te je kod prijašnjih izbora mnogo radio za svoga ujaka. Narod je dobro poznao Folnegovića, za koga neumorno kandidirahu sveučilišni djaci iz Zagreba u bližnjim selima (Sestine, Gračane, Bukovec, Resnik itd.). Tada je naime Folnegović bio najpopularniji član Starčevićeve »stranke prava«. I zaista je Folnegović pobijedio kod izbora, koji se u Sesvetama održao 5. kolovoza 1875. Folnegović je dobio 285, a župnik Zorić jedva 39 glasova.

Ali župnik Zorić nije spadao među one, koji se plaše borbe, te koji padaju već iza prvog udara. On je u zagrebačkom seoskom kotaru nastavio svoju agitaciju, koja mu je kod narednih izbora donijela i uspjeha. U Sesvetama je naime Zorić prigodom izbora za hrvatski sabor g. 1878. dobio 118 glasova, a Folnegović samo 94. (Tada je Folnegović ipak došao u hrvatski sabor, jer ga jednoglasno izabraše Senjani.)

Tada su već u »narodnoj stranci« postojale 2 struje: radikalna i konzervativna. Zorić je spadao među radikalne »narodnjake«, koji su teško gledali, kako Mađžari prave zapreke, da se građanskoj Hrvatskoj pripoji teritorij preostalih 9 pukovnija krajiških, premda je »Vojna krajina« faktično bila ukinuta još g. 1873. Još je teže Zorić podnosio neprekidne i sustavne pokušaje Mađžara, da u Hrvatskoj mađžariziraju one urede, koji pripadahu pod tzv. Zajednička ministarstva, poimence: željeznice, pošte, financije i državne šumarje. Zorić bijaše nezadovoljan i s tadašnjim pravcem »Obzora« koji je Miškatić uređivao u duhu konzervativnog dijela »narodne stranke«. Ove konzervativce vodio je bivši »unionista« Jovan Živković, koji bijaše »podban« (odjelni predstojnik za unutarnje poslove). Živković je kao pouzdanik Mađžara sustezao čestitoga hrvatskoga bana Ivana Mažuranića u njegovu radu. Kad je to Mažuraniću dodijalo, odstupio je 21. veljače 1880. s banske stolice.

Kralj je mjesto Mažuranića imenovao banom grofa Ladislava Pejačevića, koji bijaše također sve do g. 1873.

Dugoselski župnik Josip Zorić (1837—1904) najistaknutiji je pojedinac dugoselskog kraja potkraj prošlog stoljeća

član »unionističke stranke«. Živković ostade i dalje podbanom, premda je Pejačević neko vrijeme nastojao, da se riješi tog nepoćudnog čovjeka. Po odredbi ministra financija grofa Saporija otvoren je 1. lipnja 1880. u Zagrebu naukovni tečaj, u kojemu će financijski činovnici učiti mađarski jezik. Ovaj su tečaj Hrvati prozvali imenom »Davidova škola«, jer je tečaj otvorio Antun David, koji je (premda rođen Mađžar) bio g. 1879. imenovan zemaljskim financijskim ravnateljem u Zagrebu. David je prigodom otvorenja ove škole izdao okružnicu, u kojoj podređenom činovništvu javlja, da će odsada promaknuće financijskih činovnika ovisiti o znanju mađarskog jezika.

Radi ove »Davidove škole« nastade raskol u »narodnoj stranci«. Iz nje naime istupiše radikalniji članovi pod vodstvom Matije Mrazovića. Među ovima bijahu i četiri hrvatska rodoljuba župnika, sami Josipi, poimence: Zorić, Beruta, Savor i Lehpamer. Njihov korak odobravaju također biskup Strossmayer i kanonik dr. Franjo Rački. Tako je 3. rujna 1880. osnovana »neodvisna narodna stranka«. Njenim organom postade »Obzor«, radi čega su njeni pristaše dobili ime »Obzoraši«. Pošto je Miškatić ostao uz konzervativce u »narodnoj stranci«, postade »Obzor« urednikom Klement Brzić. Političke pak članke pišu u »Obzor«: Ivan Kukuljević, Mato Mrazović, dr. Šime Mazzura, dr. Franjo Rački, dr. Fran Vrbanić, Josip Zorić, Josip Beruta i drugi rodoljubi.

Kod narednih izbora za hrvatski sabor, koji se obaviše 1881. razvila se velika borba između vladine i »neodvisne narodne stranke«. Živković je kao podban vršio i pritisak na odvisne izbornike. Ban Pejačević pak agitirao je za sebe i za »narodnu stranku« s kraljevim manifestom od 15. srpnja 1881., kojim je proglašeno sjedinjenje teritorija bivše Vojne krajine s građanskom Hrvatskom pod vlašću bana hrvatskoga. Ipak je »neodvisna narodna stranka« prošla kod izbora prilično dobro. Zorić je u Sesvetama bio izabran sa 259 glasova protiv bivšega odjelnog predstojnika dr. Pavla Muhića, koji je kao kandidat vladine »narodne stranke« dobio jedva 30 glasova, i to samih činovnika.

U sjednicama hrvatskoga sabora g. 1881.—1884. često se čuo glas župnika Zorića. On je kao narodni zastupnik savjesno vršio svoju dužnost. Podna-

šao je razne interpelacije i prijedloge, koji su vazda pokazivali Zorićevu osobitu ljubav za hrvatske seljake. U svima važnim pitanjima, osobito pak u raspravi o proračunu, uzimao bi Zorić riječ, da izrazi svoje mnijenje. I Zorića je ljuto zaboljelo, kad je financ. ravnatelj David po naredbi ministra Saporija dao na financijskim uredima u Zagrebu skinuti hrvatske napise, a mjesto njih postaviti grbove s mađarskim i hrvatskim napisima. Radi ove povrede nagodbe od g. 1868. podnio je Pejačević 24. kolovoza 1883. ostavku na banskoj časti. Kralj je ovu ostavku 4. rujna primio, te u Hrvatskoj obustavio ustav, a generala Ramberga imenovao kr. komesarom.

Tek 1. prosinca 1883. bude Hrvatskoj vraćen ustav, a banom imenovan Dragutin grof Khuen-Hedervary. Novi ban počne odmah vladati nasilno. Osobito je mrzio »Obzoraše«, koje htjede uništiti prigodom izbora g. 1884. Ipak je tada izabrano 14 članova »neodvisne narodne stranke«, poimence: Josip Zorić u Sesvetama, dr. Franjo Marković u Križevcima, Ivan Nepomuk Petrović u Varaždinu, dr. Šime Mazzura u Samoboru, mjernik Ivan Pinter u Velikoj Gorici, dr. Josip Majcen u Krapini, trgovac Dragutin Fröhlich u Velikom Ramu, Josip Beruta u Peterancu, župnik Stjepan Tompić u Vinici, Milan Stanković u Plaškom i Tito Ožegović u Sv. Ivanu Zelini.

Odsada je Khuen neumorno nastojao oko toga, da uništi hrvatske opozicijske stranke. Djelomice je to polučio već god. 1887., kada je i Zorić ostao bez mandata. U Sesvetama je naime bio za narodnog zastupnika izabran mađžaron Ferdo pl. Šaj, koji je dobio 149 glasova, dok je za Zorića glasovalo 111 izbornika.

Prigodom izbora, koji se obaviše g. 1892., nije Zorić nigdje kandidirao, jer je »neodvisna narodna stranka« proglasila apstinenciju, pošto s »Obzorašima« ne htjedoše »pravaši« učiniti izborni sporazum. Do takvoga je sporazuma barem s jednim dijelom »pravaša« došlo god. 1897. Tada je Zorić kandidirao u Dugom Selu, gdje su mu protivnici bili: mađžaron Tomo grof Erdedi i »čisti pravaš« župnik Juraj Tomac. Izbor se obavio 20. svibnja 1897., te je izabran Zorić s velikom većinom. Za njega je naime glasovalo 505 izbornika, za grofa Erdedija 175, a za župnika Tomca 35 izbornika.

Da hrvatsku opoziciju zatekne nespremnu i nesložnu, raspisao je Khuen iznenada izbore za hrvatski sabor već u studenom god. 1901., premda je mandat narodnih zastupnika trajao do svibnja 1902. U Dugom Selu bude sa 299 glasova izabran granešinski župnik Makso Šnap, kao kandidat Khuenove »narodne stranke«. Od opozicionalaca glasovao je 171 izbornik za župnika Zorića, a 71 izbornik za Eugena Kumičića, kandidata »čiste stranke prava«.

Tada je već Zorić izvodio staru svoju želju da se iz Prozorja preseli u Dugo Selo. U tu svrhu zidala se u Dugom Selu nova župna crkva, a kraj nje i župni dvor. Mnogi su ljudi nerado gledali, što se napušta stara sredovječna crkva u Prozorju, odakle se pruža divan pogled na sve strane. To je nerazpoloženje protiv Zorića izrazilo Khuenova vlada, koja mu je bez potrebe zadavala mnoge neprilike. Ogorčen i ojađen zbog nerazumijevanja proživio je Zorić samo dvije godine u novom dvoru.

Dr. Rudolf Horvat

Bilješka o dr. Rudolfu Horvatu

Dr. Rudolf Horvat, povjesničar, rodio se u Koprivnici 1873, a umro u Zagrebu 1947. godine. Studirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Kao srednjoškolski profesor služio u Osijeku, Zemunu, Petrinji i Zagrebu. Sudjelovao u osnivanju Hrvatske pučke seljačke stranke 1904. zajedno s Dugoselcem Josipom Predavcem i bio njezinim zastupnikom u hrvatskom saboru 1920. i 1923. godine. Zbog političke djelatnosti umirovljen 1932. godine. Napisao veliki broj studija, rasprava, članaka i zasebnih knjiga iz hrvatske povijesti: o seljačkoj buni u Hrvatskoj, hrvatskom pokretu god. 1848, ratu Hrvata s Mađarima,

povijesti Medimurja, seljačkim bunama u Hrvatskoj Posavini, prošlosti Like i Krbave. Za dugoselski je kraj značajna njegova studija *Povijest crkve sv. Martina u Prozorju*.

Članak o Josipu Zoriću objavio je Rudolf Horvat u listu *Obzor* 1929. godine, u povodu 25. godišnjice Zorićeve smrti. Taj izgubljeni članak, što ga je nedavno pronašao Ivan Brajdić, zanimljiv je prilog osvjetljavanju političke djelatnosti župnika Josipa Zorića, pa ga i objavljujemo, iako u nešto skraćenom obliku, ali ne izostavljajući ono što je bitno za Zorićev politički profil.

DA SE NASTAVI TRADICIA

Na najbolji mogući način u Dugom Selu je obnovljeno slavljenje Martinja. Obilje raznovrsnog događanja privuklo je veliki broj ljudi. Poticaj je to da naredne godine bude i većih i boljih događanja.

Nakon opsežnih priprema, 9. i 10. studenog 1992. g., a nakon dugo godina, ponovno je održana nekada tradicionalna dugoselska proslava »Martinja« i to ove godine pod nazivom »Dani Sv. Martina«.

Osnovna zamisao je bila da se u te dane — ne samo ove godine nego i u buduće, održavaju te tradicionalne proslave s nizom priredbi športskog, kulturnog i zabavnog sadržaja.

Izložba u knjižnici

Ove je godine, u ponedjeljak 9. studenoga, u prostorijama Pučke knjižnice i čitaonice, bila otvorena »Izložba knjiga, publikacija i dokumenata o Dugom Selu«, koja je pobudila veliko zanimanje. Osim knjiga i publikacija, zapažena su i dva izuzetno interesantna dokumenta i to: DIPLOMA s prve regionalne izložbe Podružnice Hrvatsko-Slavonskog Gospodarskog Društva u Dugom selu 1900. g. na kojoj su svojeručni potpisi ondašnjih dugoselskih uglednika g. Josipa Zorića, g. Josipa Beleca i g. Luketića s datumom od 3. listopada 1900. g., te DOMOVNICA g. Lovre Piščenca ondašnjeg kovačkog naučnika iz Lupoglava. Zanimljivost te stare domovnice je njeno zaglavlje: »Kraljevina Hrvatska i Slavonija«, kao i datum njena izdanja: 29. kolovoza 1920. godine. Pozornost posjetitelja je svraćao na sebe i jedan stari zemljopisni atlas dragocjeno izdanje glasovitog Geografskog instituta iz Gote »Justus Perthes Geographischer ansalt« tiskano 1909. godine, gdje se na njegovoj 19-toj mapi — list 3. u razmjeru 1:1.500.000 vrlo lijepo uočava okolica Zagreba (Agram), na kojoj su uz Dugo Selo ubilježeni i Rugvica i Božjakovina.

Mnogo pažnje i veliki interes posjetitelja izazva-

le su i uvezana godišta »Dugoselske kronike«, gdje su se mnogi našli na slikama »iz mladih dana«.

Štimung uličnog događanja

Udarni dan ovogodišnje proslave je bio utorak 10. studenog, koji je započeo na ulici Josipa Zorića ispred kbr. 19, gdje je bila postavljena lijepo i ukusno aranžirana prodajna izložba pod nazivom »Kruh naš svagdašnji«, na kojoj su bile izložene sve vrste domaćeg kruha, peciva i kolača, a za tu prigodu je svoje pecivo dao i naš dugoselski MPEL i pekara Cibona.

Posebna atrakcija je bio prostor ispred, gdje je g. Ivan Trampuš u starom kotlu (iz vremena grofova Draškovića) u staroj narodnoj nošnji ovog kraja — pekao rakiju, a na starom »šparhetlinu« u prastarim loncima i rajnglama kuhao krumpir. Uz glazbu i obavijest Radio-Martina (naše radio postaje) »slučajni« prolaznici su mogli kušati dobru rakiju, pojediti kuhani krumpir i malo popričati — jer se moglo i »repete«.

Martinska športska nadmetanja

Istoga dana u 14.30 sati na nogometnom igralištu, naši domaći nogometaši »ukrstili su kopačke« s prvotligaškim sastavom INKER iz Zaprešića, koji je teškom mukom savladao naše nogometaše s tijesnim rezultatom 2:1.

Naše rukometašice su bile domaćin ŽRK LOKOMOTIVA iz Zagreba i to u Športskoj dvorani Sv.

Ivan Zelina (jer u Dugom Selu još nema športske dvorane), ali kao dobri domaćini svoje vjerne navijače besplatno su prevezli do Sv. Ivana Zeline i nazad. Protiv prvakinja Hrvatske nisu imale mnogo šansi, pa je rezultat FLEX-O:LOKOMOTIVA bio u okviru razlike u kvaliteti 9:31.

Prepuna dvorana Preporoda

Pred prepunom dvoranom KUD PREPOROD u 18.15 sati učenici osnovnih škola i KUD PREPOROD izveli su program priredbe »Za Martinje«. Uz dopadljivo i uspješno vođenje gđice Marije Ivakić, gledateljstvo je s oduševljenjem pratilo i prihvatilo sve točke koje su izvedene vrlo korektno iako su mnogi izvođači nastupili po prvi puta. Pa, kretno redom. Učenički zbor Osnovne škole Dugo Selo otpjevao je Lijepu našu, a nakon toga je uslijedio pozdrav gostima i svim prisutnima. U uvodnoj najavi čuli smo sve o Sv. Martinu, Martinju i običajima vezanim uz to, a učenica VI razreda OŠ Dugo Selo pročitala je svoj učenički sastavak o životu Sv. Martina.

U prvom dijelu programa nastupila je OŠ Dugo Selo s pjevačkim zborom uz pratnju tamburaša s pravim malim koncertom narodnih pjesama i to vrlo skladno i glasovno i instrumentalno, s dobro nijansiranim prijelazima i korektnom vokalizacijom, što su prisutni nagradili burnim pljeskom. Sama pojava mladih plesača u narodnim nošnjama izazvala je buran pljesak, pa su ponosni krasnim prijemom bespriječno, u granicama mogućnosti svoje dobi, izveli svoju koreografiju »Korak ide za korakom«. Druga plesna grupa isto u odgovarajućim narodnim nošnjama izvela je svoju koreografiju na znanu nam melodiju »Ne dirajte mi ravnice« skladno i lijepo uz burnu podršku gledateljstva. Igrokaz »Krštenje mošta« sa scenskim rekvizitima koje su sami izradili, bio je najavljen na po malo neobičajeni način — stihovima dugoselskog pjesnika Milana Dobrovoljca-Zrnigavca, koji je o Martinju tu pjesmu napisao daleke nam 1930. godine. Bio je to igrokaz začinjjen stihovima i popraćen pjesmom a očito je bilo, da su mali akteri dobro »osjetili daske

pod nogama« i na svoj dječji nam način dočarali krštenje mošta »kak je to negda bilo«, pa je iskren i dug pljesak bio primjerena nagrada zahvalnog gledateljstva.

U drugom dijelu programa nastupili su učenici OŠ »Stjepan Radić« iz Božjakovine i to s pjevačkim zborom i skupnim recitacijama. Dvije zborne narodne pjesme »Poleg jedne velike gore« i »Nikaj na svetu lepšega ni« s jasno izbalansiranim tonovima kao korektnim odgovorom na zahtjeve melodija i jasno izraženom vokalizacijom dočarali su nam »tu divnu kajkavsku reč« izrečenu-ispjevanu u tim prigorskim pjesmama. Potpuni ugođaj nastupa izvanredno je upotpunjen dvjema skupnim recitacijama:

»Martinje« izvedenoj u izvornoj kajkavštini tako dobro da je teško povjerovati da među recitatorima nema ni jednog kajkavca. Druga skupna recitacija »Zdravica« je bila uspješan završetak nastupa učenika te škole. Završni dio programa pripao je našem najstarijem KUD-u, ili kako ih mi od milja nazivamo »Preporodašima«. Za ovaj nastup izdvojili su iz svog bogatog programa: tamburaše, vokalni ženski narodni sastav »KOLEDARICE« i folklorno-plesni ansambl s obnovljenom koreografijom PRIGORJE. U »Preporodaškom« dijelu programa nastupila je učenica OŠ Rugvica Martina Mihordin, koja je dojmljivo u vrlo korektnoj kajkavštini izrecitala poznatu pjesmu Dragutina Domjanica »Gorice v suncu«. Što reći za nastup PREPORODA? Od njih smo uvijek očekivali i dobili visoku razinu izvedbi, pa nas ni ovaj puta nisu iznevjerili.

Tamburaše bi se moglo slušati satima, KOLEDARICE njeguju izvornu vokalizaciju i u njihovoj izvedbi se osjeti i miris netom zaorane brazde i miris netom pokošene trave, a folklorni ansambl izvanredno praćen tamburicama i vokalima izveo je svoju točku poletno, lepršavo i skladno, dosljedno odgovarajući ritmu. Buran i dugotrajan pljesak »Preporodaši« su zaslužili zaista visokom razinom u kvaliteti izvedbe.

Odjava programa je ujedno bila i poziv za nastavak slavlja — posjetu Domu Hrvatske vojske u Dugom Selu i sadržajima koje ćemo tamo zateći.

Krstitelj zabrana »Miss MaRojnik

Krštena i njegonje

Uz kometsene priredbe, nom šetnjama Hrvatske v gdje nas jedna i impresivn stava Izložbi i vezova iz poznatog (i bog Sela) saku narodnog botovića. Nemj novcem, ali i ljepotom mo ljubavi utka utkaše vrijedne naših baka, pa je izložba izn ne samo odnje, nego i želju odjenemo, do, da to i mi po: jemo.

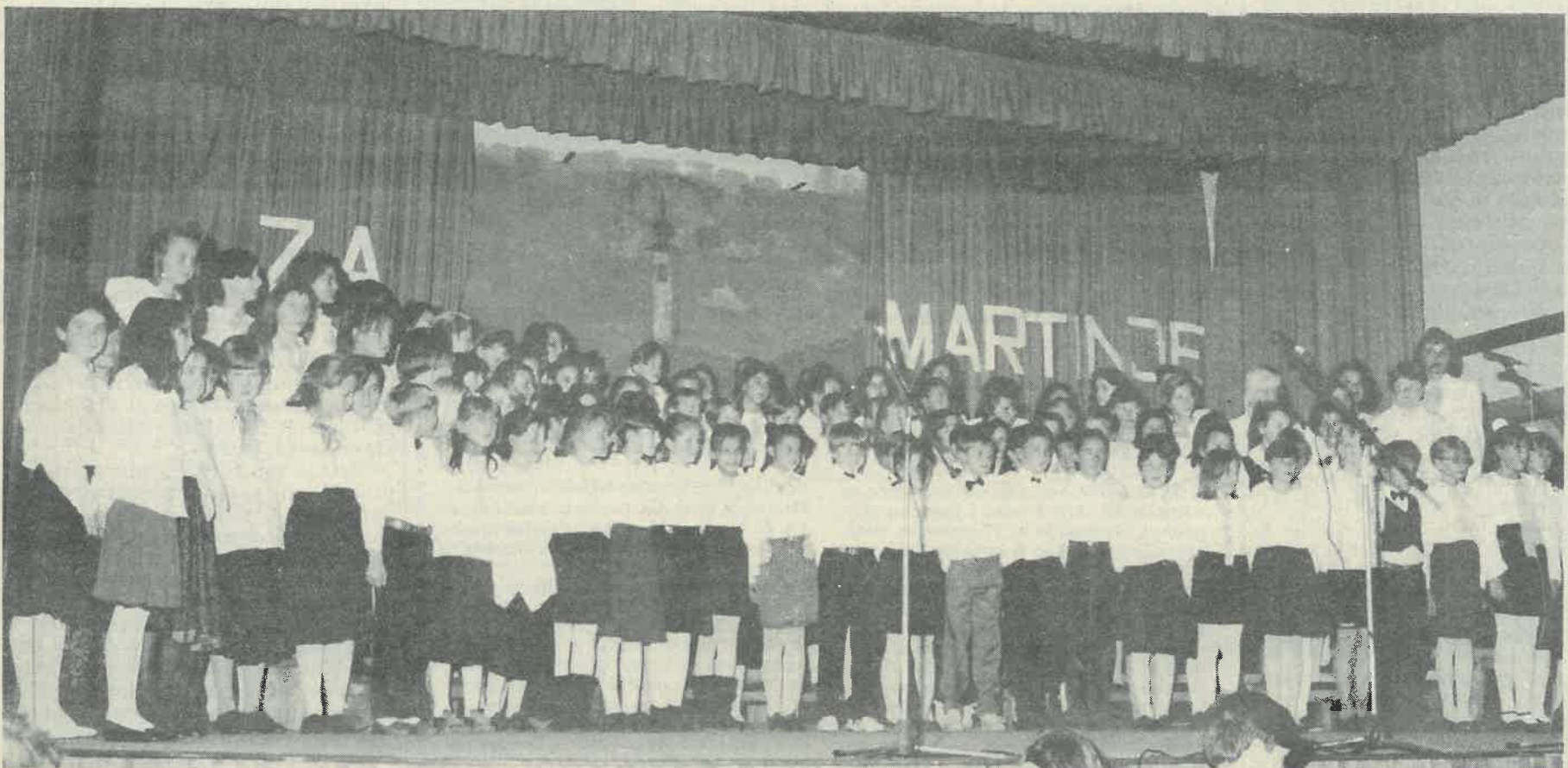
Široko otta Hrvatske vojs su bila otvorkom smislu. S da je netra: maslinasta tjesl rijeka dugostodno i bez str »preplavila« ja, restorana i dvorane u kao ukusno aran bogat »švede« zaista ništa nij glo prigovoi

Temperaturu u dvorani podigao je nastup najmlađih folklorša

Da je krštenje mošta zanimljivo vidi se i na licima dvije ravnateljice: iz OŠ Rugvica i dječjeg vrtića

Zbor učenika OŠ Stjepana Radića — Božjakovina

Na pozornost čast Martin

Preporod je zvio svojim

dugo selo
9. i 10. studenog

DANI SVETOGA MARTINA

Jedan poznati ugostiteljski djelatnik je izrazio sumnju u odnosu na tako organiziranu ugostiteljsku ponudu (gdog bu celu noć zdržal na nogama?), ali je bio totalno demantiran. Nije bilo odvajanja po stolovima, nije se tražila »stolica više«, »slobodno mjesto« itd., jer smo svi bili jedno veliko društvo u kojem je svatko našao nekoga, a svi smo našli sebe, u kojemu nije bilo obveza, protokola, bilo je to more ugode i veselja, koje se talasalo u svim smjerovima bez obzira na prostor, vrijeme i okolinu. Za ukupnu opuštenost i zabavu, pobrinuo se izvanredan sastav II A brigade »PTICE ZENGE« koji je neumorno svirao »za sve i svakoga«, a na »švedski stol« sveudilj je stizalo jelo i piće za što se brinulo vrijedno osoblje restorana i kuhinje Doma Hrvatske vojske.

Zabavna večer je bila puna iznenađenja. Za »Miss krštenja mošta« izabrana je gđica Ksenija Rojnik, kojoj je pripao cvjetni aranžman, boca pjenušca i... nekoliko pusa. Žiri je bio u sastavu: sretni otac petero djece, nedavno oženjeni muž i privremeno (nekih četrdesetak godina) neoženjen muškarac, što je bila garancija objektivnosti izbora, na koji nazočni nisu imali prigovora. Iako često ime Martin i Martina, umalo da nije dalo odziva. Jedva se pronašla Martina, a još duže se čekalo na Martina. Oboje su dobili bocu pjenušca, a još dvije boce našle su »vlasnika« zahvaljujući točnim odgovorima koje su dali na postavljena pitanja. Tako ni jedna boca pjenušca nije ostala za organizatore koji su ostali na — suhom moštu.

Za jedno od iznenađenja se pobrinuo i stari športski djelatnik g. Marijan Kutleša, koji je nazočnima predstavio igračice aktualnog prvaka Hrvat-

ske u ženskom rukometu igračice »Lokomotive« iz Zagreba koje su bile prisutne, a između njih i legendu hrvatskog i svjetskog rukometa gđu Nadu Vučković-Gregurić »Smuciku«.

Iznenađenje nije mimošlo ni Vojnu policiju, čije su budne oči primjetile jednu crnu napuštenu torbu. Stvar je bila riješena brzo i bez panike. Vlasnik torbe (jedan od organizatora) primjetio je da oko njegove torbe čuče neke osobe, pa je došao vidjeti u čemu je stvar. U torbi je pronađen »eksplozivni tekst« Statuta za krštenje mošta, pa je uslijedila »eksplozija smijeha« uz napomenu tih simpatičnih i budnih mladića, da se takovi vicevi ne smiju praviti.

Svojevrsno iznenađenje doživjeli su istovremeno bubnjar sastava PTICE ZENGE i KUM MOŠTEK. Naime, prema »statutu«, Kum moštek se prije ulaska »biskupa« i »ministranta« mora sakriti iza »lajta s moštom«, što je ovaj i učinio. Bubnjar Goran je primjetio da iza lajta nepomično čuči neki čovjek, pa misleći da mu je pozlilo — pritekao je u pomoć... i tako je otkriven Kum moštek prije vremena, uz sveopći smijeh neposredno nazočnih.

I... došiel je taj čas! Uz pratnju tamburaša i KOLENDARICA došiel je »biskup« Čona (za kojeg se primijetilo da je g. Milivoj Obad) i »ministrant« Striča (svi ga znaju kao Ivicu Horvatića), pa je izvršen »obred kršćenja mošta« uz kadilnik i miris tamjana, prema starim »statutima« i riječniku od prije više od sto godina. Iako je Kum moštek obećal »da bu dober«, pipa na lajtu je bila tvrdoglava i »ni se štela otpr«. Ali... Garda je tu. Stipan, iskusan bojovnik s bocom »Lipičkog studenca« udarcem odozdo prema gore »uvjenio« je pipu da mora slušati, pa je »mošt procurel«, napunjen je pehar, tak da ga je »biskup« nakon silnih »statutarnih lamentacija« proglasil — vinom i jasno prvi kušal. Tu je službena re-

Krstitelj moštabrana
»Miss Martin Rojnik

Krštenja i njegovnje

Uz komentirane priredbe, laganom šetnjom prema Hrvatske vojske, gdje nas je dočeka i impresivna postava Izložbe i vezova iz zbirke poznatog (i dugog Sela) sakupljača narodnog blagotvornika. Nemjerljivo novcem, ali snajlepotom motiva, te ljubavi utkanoj i kaše vrijedne ruke naših baka, ženje izložba izmamila ne samo oduševljenje, nego i želju da to odjenemo, da se da to i mi posjedujemo.

Široko otvorena Hrvatske vojske nisu bila otvorena u smislu. Svijesni da je netragom maslinasta tjeskoba, rijeka dugoselska i bez straha je »preplavila« praga, restorana i velike dvorane u kojoj je ukusno aranžiran i bogat »švedski stol« zaista ništa nije moglo prigovoriti.

Martinje su uprizorili i učenici dugoselske OŠ

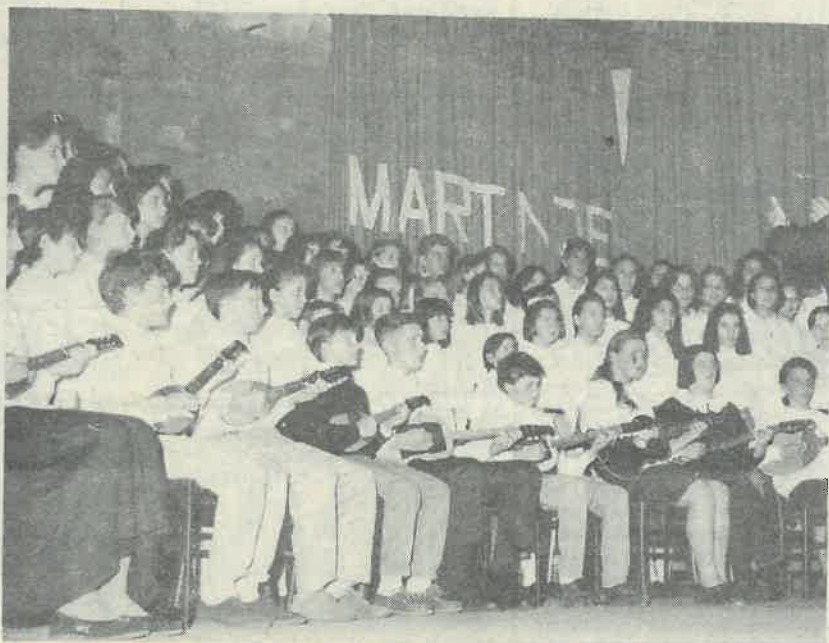
Krstitelj mošta Milivoj Obad i njegov ministrant Ivica Horvatić — Striča

Hvaljeni i kuđeni glavni organizator ovogodišnjeg Martinja Marijan Šola, tajnik Područnog ureda

Na pozornici čast Martinja zapjevaše i rukometašice Lokomotive

Nastup zbora OŠ Dugo Selo

žija programa završena. Preuzeli su je nazočni i uspješno priveli kraju pod zaštitom Svevišnjega, njegovog vjernog slugu Sv. Martina (koji je to i onako morao učiniti kao zaštitnik Dugog Sela) i svih nazočnih koji su se ugodno zabavljali.

Svi, koji su bili nazočni složili će se u jednom: bila je to nezaboravna dugoselska noć, koju ćemo dugo pamtići. A kako i ne bi kada je u Domu HV popijeno oko 400 litara upravo krštenog mošta.

Sponzori Martinja

Sponzori ovogodišnjeg dugoselskog Martinja bijahu

- II A brigada Hrvatske vojske — GROMOVI
- »FLEX—O« Dugo Selo
- »VAL« Dugo Selo
- MJEŠNA ZAJEDNICA DUGO SELO
- Tvornica posuđa GORICA, Dugo Selo
- Tvornica emajla i glazura, Dugo Selo
- »DUKOM«, Dugo Selo
- »ŽEPROM«, Sesvete, g. A. Žgela
- »MIPEL«, Dugo Selo
- Ratarstvo »BOŽJAKOVINA«
- »KONOBA«, Dugo Selo, g. M. Bunčić
- »OBRADA KAMENA« — g. Varga
- »AGROKOKA«, Božjakovina

Dar rukometašica Lokomotive

ŽRK »LOKOMOTIVA«, Zagreb, umjesto spomen-poklona za susret sa RK »FLEX—O«, Dugo Selo, uplatila je u »FOND SVETOG MARTINA« za pripomoć djeci palih branitelja iznos od 30.000 HRD.

Preporod je pao svojim nastupom

Oni su pripravili uličnu izložbu »Kruh naš svakidašnji« — OŠ Rugvica i dječji vrtić

Hrvatska u mom srcu

Za mene je moja Hrvatska domovina nešto najljepše na svijetu. Njezino more, planine, rijeke, ali i sam hrvatski jezik, najljepše je što sam ikada vidjela i čula. Prskanje morskih valova, slapovi rijeka, vrhovi planina zadivljuju i mnoge strane goste koji dolaze vidjeti ljepotu naše domovine. Hrvatska domovina sada je najčešće tema mnogih razgovora i zasjedanja. Ovaj ratni vjor u Hrvatskoj puni nas još većom ljubavlju prema njoj, otvara naša srca kada gledamo ljude bez doma, djecu bez oca ili majke, porušene crkve i škole. Žao mi je povijesnih spomenika i starohrvatskih građevina, a još više ljudi bez svog ognjišta. Moja Hrvatska je u mom srcu i neka je Bog čuval!

Ivana Pokrajčić, Vla

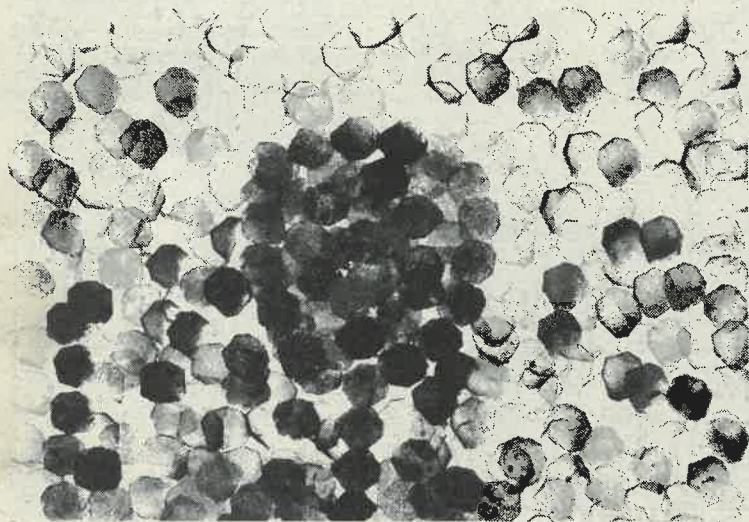
Svakodnevna slika

Dolaze ljudi iz drugih krajeva bježeći pred neprijateljem. Dolaze raznim prijevoznim sredstvima, a neki i pješke. Za sobom vuku ponešto stvari koje su uspjeli uzeti u ovom ratnom vjoru. Za ruke drže tužnu, uplakanu djecu, koja tuguju za svojim očevima koji se bore za slobodu domovine. Plaču i žene za svojim domovima, za toplinom i sigurnošću svog zavičaja, plaču zbog nesigurne budućnosti. Plačem i ja kada vidim njihova uplakanu lica i oči pune suza. Pomislim: Bože, hoće li ovo prestati?

Tanja Grabovec, Vla

Moja zlatna ptica

Često mislim da nikad neću doći do svoje zlatne ptice, da mi je ona predaleko. Znam da moram proći mnoge prepreke da bi stigla do nje.

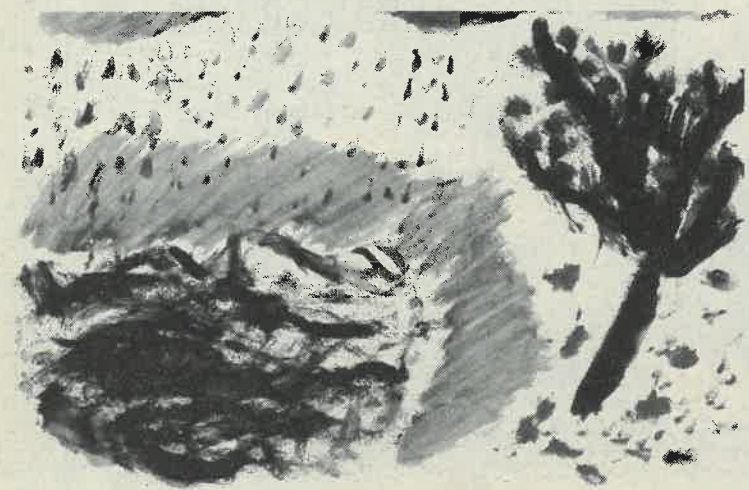
KIŠA, Mario Ilić, Vc

Tražim je u napuštenim kutovima svoga potkrovlja i tamnim mjestima svoje sobe. Mnogi žele da mi uzmu moju zlatnu pticu, ali ja im je ne dam, jer lako je uzeti tuđu zlatnu pticu, ali je teško naći svoju. Često krećem svom snagom da potražim svoju zlatnu pticu, ali na pola puta odustanem jer vidim šta se događa oko mene.

Rat je uništio mnoge zlatne ptice mojih prijatelja. Uništeni su mnogi njihovi snovi.

Gdje je moja zlatna ptica, preko kojih to prepreka moram proći da bih došla do nje?

Đurđica Radomilović, Villa

JESENJA IGRA, Helena Večerin, Vb

Zidovi učionica prepuni su jesenskih motiva – snimka iz 1a razreda

Kako sam postao prvak

U jesen 1990. godine tata je kupio stari karting kao nagradu za bratove i moje odlične ocjene u školi. Tada nisam ni pomišljao da ću jednom voziti prave karting utrke. 1991. godine održana je samo jedna utrka, jer je rat u Hrvatskoj sve prekinuo.

Ove je godine bilo puno utrka. Marljivo sam trenirao, često i po kiši i ružnom vremenu. Poslije nastave, ta-

Malo nepažnje znači slijetanje sa staze i nema ništa od ostvarenja mog sna. Trku sam uspješno završio i visoko podigao dobiveni pehar.

Moj san se ostvario. Postao sam prvi prvak države Hrvatske u kartingu i pobjednik KUP-a »ANTUN MARTINOVIC-ZELJO«. Radosti nije bilo kraja. Radovali su se mama i tata, dva brata i mala seka koja je ponosno nosila moj pehar, iako je bio skoro veći od nje. Svi su mi čestitali, a ja sam zahvalio Bogu na velikoj radosti. Ova mi je godina bila uspješna, a želio bih da i svaka druga bude kao ova.

Miro Birt, Vla

Jesen u mom dvorištu

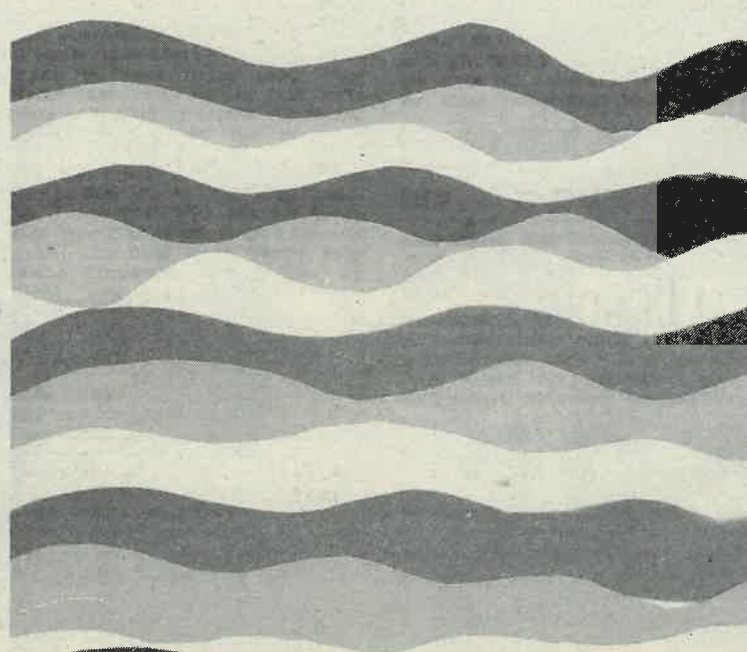
Došla je tiho na prstima. Došuljala se do stare šljive s kistom i bojama u ruci. Počela je bojiti listove pa se ubr-

JESEN, Željko Kovačić, Ia

JESEN, Sandra Rustambeg, Ia

RITAM U POLJU, Miroslav Dumić, Vc

zo cijela krošnja pretvorila u mnoštvo boja. Iza tamnih i crnih oblaka pojavila se zraka sunca. Cijela krošnja prelila se zlatnom i bakrenocrvenom bojom i zaslijepila mi oči. Stari pijetao bio je zlovoljan pa me je zaboravio probuditi svojim kreštavim glasom. Iza kuće nije me dočekao veseliji prizor. Ranije cvjetna i zlatna livada, sada je bila žućkasta, a glavice cvjetova obješene i tužne. Vratila sam se do stare šljive. Zapucao je hladan vjeter i stresao preostalo lišće s tankih grana. Ono je lepršalo kao balerine uz fujkanje vjetera i spuštalo se na zemlju. Pogledala sam prema nebu i vidjela oblake natopljene kišom.

Pala je i prva kapljica. Osjetila sam jesen.

Ivana Brezarić, Vla

Jesenji prolaznik

Šareni dani u mom vrtu, dvorištu, na cesti. Beru se kesteni. Drveće skida zeleno ruho i pretvara ga u raznobojne listiće. Otpada lišće i žuti, crveni, se, smeđi... Iz dimanjaka se rađa bijeli dim. Magla. Voda na cesti. Nabujale rijeke. Nebo je crno. Pojavljuju se velike i male gljive i šite glave od bezbroj kapljica koje stižu s neba. Mraz se prima za stakla. Nema više

one vike razigrane djece. Nema više majica niti onih laganih sandalica. Umjesto toga debeli kaputi, pletene veste i čizmice s krznom. Lastavice misle o dalekim krajevima, o toplini koja će ih grijati. I zato moraju otići.

Pogledaš van. Tišina. Samo se čuje lajanje pasa kada prolazi jesenji prolaznik. Krovovi šarene. Drveće je već ogoljelo. Pusto. Jesen prolazi i baca nas u naručje zime.

Iva Nikšić, Vlc

Martinje je prošlo

Došla je jesen i donijela nam zlatne plodove voćaka i oranica. Dani su kraći, tmurni i kišoviti. Sada imamo i previše kiše, a u ljeti smo je tako dugo čekali. Seljaci beru i posljednje plodove s njiva i voze ih u svoja dvorišta. Neki su već posijali žito, koje će druge godine donijeti dobar urod.

Gledam kroz prozor jesen. Vani pada kiša koju nosi vjeter. Hladno je. Gledam moju dunju koja je prije nekoliko tjedana bila puna mirisnih plodova, a sada je na njoj samo jedna dunjica i nešto suhoga smeđega lišća. Martinje je prošlo i slatki mošt je postao fino vino koje će kroz hladne dane piti ljudi da ih ugrije. Ja volim jesen jer nas ona bogato dariva mnogim darovima.

Tomislav Bokun, Vc

Jesen

Jesen je lijepa,
jesen je tužna,
jesen je sjajna,
jesen je maglovita,
jesen je šarena,
jesen je kišovita,
jesen je smeđa i zelena,
jesen je žuta i crvena,
jesen je predivno godišnje doba.

Snežana Jakupović, Vc raz.

NO
DU
Kao št
početko
ugledat
vori o c
Već iz sa
ski kraj h
da se rad
No to je t
nog zbo
kraju, koj
segmente
kraja. Kr
stranica
lja: o zem
dugogodi
Stjepan J
školsstva
ručju do g
dio pozna
nik i druš
sak. Tako
Ovako t
D
Cari
sanitets
polovno
IVANU I
mu zdr
ma u d
bez rod
nim ses
ka, sani
kama u
varajuć
čekan p
ćućim pi
ilo u Ob

NOVA KNJIGA POSVEĆENA DUGOSELSKOM KRAJU

Kao što je već bilo i najavljeno početkom prosinca svjetlo dana ugledat će nova knjiga koja govori o dugoselskom području. Već iz samog naslova »Dugoselski kraj kroz vjekove« vidljivo je da se radi o tzv. zavičajnoj knjizi. No to je tek prva knjiga planiranog zbornika o dugoselskom kraju, koji bi trebao obraditi sve segmente života i povijest ovoga kraja. Knjiga će imati oko 200 stranica i obuhvaćat će poglavljima: o zemljopisu koje je napisao dugogodišnji učitelj u Rugvici **Stjepan Horvat**, zatim povijest školstva na dugoselskom području do godine 1918. što je obradio poznati dugoselski književnik i društveni radnik **Đuka Kosak**. Također, dugoselski knji-

ževnik **Ivan Brajdić** u svom poglavlju donosi pregled literarnog stvaralaštva dugoselskih književnika, koji su ovdje živjeli i radili, iako nisu bili rođeni Dugoselci, kao npr. A. Cesarec ili S. Kolar. Još jedan poznati Dugoselac učitelj, **Josip Trnski**, napisao je poglavlje o dijalektu ovoga kraja i izradio rječnik uz izbor iz zbirke pripovjedaka »Tisuću i jedna noć našega naroda« Stjepana Dokušca. Predgovor knjizi napisao je predsjednik ogranka Matice hrvatske **Ivan Pandžić**, koji je ujedno i glavni urednik Zbornika. Izdavač knjige je Matica hrvatska Ogranak Dugo Selo, a knjiga se tiska, također u domaćoj tiskari »Grafema« u Rugvici. Još uvijek se ne zna po kojoj

cijeni će se knjiga moći kupiti, ali u Matici hrvatskoj najavljuju da će cijena biti »popularna«. To, naravno, podrazumijeva gubitak za izdavača, ali on je ionako bio unaprijed planiran. Ujedno ogranak Matice hrvatske želi zahvaliti Područnom uredu Dugo Selo koji je izdvojio znatna novčana sredstva, bez kojih bi tiskanje ove knjige bilo nemoguće.

Promocija knjige planirana je za 11. prosinca, kad bi ujedno trebala biti i godišnja skupština ogranka Matice hrvatske. Međutim, moguće je da naknadno dođe do izmjene ovog termina, a o čemu će javnost biti pravodobno obaviještena.

Nenad Haleuš-Mali

VATROGASTVO

Vatrogasni i društveni dom Tedrovca

Malo selo Tedrovec

Mjesna zajednica Tedrovec smještena je na krajnjem istočnom rubu dugoselskog područja. Mnogi današnji žitelji Dugog Sela ni ne znaju za Tedrovec, ni gdje se nalazi, ni kako se do njega može doći. Do Tedrovca iz Dugog Sela potrebno je čak dva puta prijeći rijeku Lonju: najprije na regionalnoj cesti Božjakovina — Ivančić Kloštar u selu Lipovec, potom valja skrenuti desno preko željezničke pruge Zagreb — Slavonski Brod, te opet prijeći rijeku Lonju preko drvenog mosta. Prelaskom tog mosta ulazi se u maleno selo Tedrovec, koje se kao slijepo crijevo smjestilo na području bivše općine Dugo Selo. Samo selo ima danas nešto više od 30 domaćinstava, mještani se većinom bave poljoprivredom, manji dio mladih ljudi je zaposlen. U Tedrovcu se živi pravim seoskim životom. U njemu je 1951. g. utemeljeno i Dobrovoljno vatrogasno društvo Tedrovec, zajedno sa susjednim selom Tarnom. Vatrogasno društvo imalo je oko 40 članova. Za prvoga predsjednika izabran je Stjepan Cundić, za tajnika Josip Pokas, a za komandira Stjepan (Pepina) Tarnik. Prilikom osnivačke skupštine vatrogasno društvo dobilo je na poklon od DVD Posavski Bregi vatrogasnu ručnu štrcaljku voznjaku marke SMEKEL, a koja je sada pravi muzejski raritet. U ono vrijeme vatrogasno društvo je sa tom ručnom štrcaljkom postizalo zavidne rezultate na održanim vatrogasnim vježbama. Po osnutku vatrogasnoga društva dobrovoljnim radom izgrađen je i vlastiti vatrogasni dom. Pijesak i šljunak dovozio se zaprežnim kolima iz Save, a cigla, vapno i ostali građevinski materijal nabavljen je prodajom nekoliko hrastovih trupaca koje je imala Mjesna zajednica. Nakon izgradnje vatrogasnoga doma počela se nabavljati vatrogasna oprema, tako je 1955. g. nabavljena vatrogasna motorna pumpa marke TMZ, koja zbog svojih malih kapaciteta i slabo-

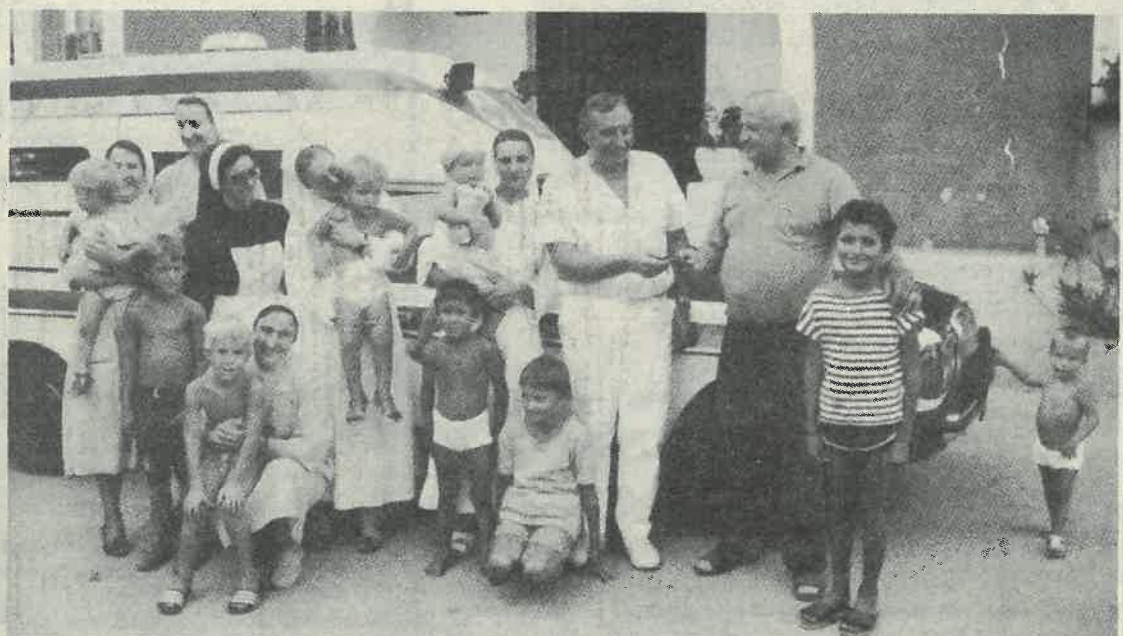

Četiri desetljeća stara vatrogasna pumpa

ga učinka nije zadovoljavala potrebe i želje vatrogasaca DVD Tedrovec te je 1985. godine nabavljena u ono vrijeme suvremena vatrogasna pumpa marke SORA te nešto ostale prateće opreme.

Vatrogasno društvo je napredovalo do sredine sedamdesetih godina, kada započinje i njegovo kopnjenje. Tada dijelom doprinosi odvajanje vatrogasaca iz sela Tarnog, koji su u svome selu osnovali samostalno vatrogasno društvo i napravili vatrogasni dom. Tim odvajanjem članstvo DVD Tedrovca se prepolovilo. Drugi problem bijaše slabo ili nikakvo uključivanje mladih u društvene aktivnosti svoga sela. Rasap vatrogastva samo je jedan od pokazatelja zamiranja društvenog života Sela. Valja žaliti što se ne može napisati ništa lijepoga i pozitivnoga u razvoju i radu sadašnjeg vatrogasnoga društva u Tedrovcu. Danas je zapravo pitanje da li uopće postoji DVD Tedrovec. Već više godina nema ni osnovne vatrogasne aktivnosti, a zapuštena je i oprema. Ovaj napis neka bude i apel poštenim i vrednim Tedrovčanima da ne dozvole da se prekine tradicija vatrogastva, koju su počeli njihovi očevi ili djedovi, i koji su u ono vrijeme uložili puno volje i ljubavi da bi osnovali vatrogasno društvo i opremili ga sa postojećom opremom.

Josip Kelšín

Ovako to bijaše pri predaji sanitetskog vozila dr. Horvatiću

Dar dr. Horvatiću

Caritas Zagrebačke Nadbiskupije dobio je na dar Mercedesovo sanitetsko vozilo, koje je stiglo iz daleke Švedske. Iako se radi o polovnom vozilu, ono je u odličnom stanju, i bit će vrlo korisno dar. **IVANU HORVATIĆU**. Taj iskusni liječnik uz svoj redovni posao u Domu zdravlja Dugo Selo, svakodnevno vodi brigu o djeci i bolesnicima u dvije Caritasove kuće u Oborovu. Tamo su smještena djeca bez roditelja ili djeca s oštećenjem mozga. Doktoru Horvatiću, časnim sestrama i ostalom osoblju koje brine o oko šezdeset stanovnika, sanitetsko će vozilo pomoći da i u nepovoljnim vremenskim prilikama u najkraćem vremenu mali bolesnici na vrijeme dobiju odgovarajuću liječničku njegu. Zato je s velikom radošću i veseljem dočekan predstavnik Caritasa, gospodin Ivica Kolaric koji je pod trepćućim plavim svjetlom, i uz zavijanje sirene dovezao sanitetsko vozilo u Oborovo.

MAHAC

AGROPROIZVODNJA • AGROTRGOVINA • AGROTURIZAM

POLJOPRIVREDNICI SPRIJEČITE PROPADANJE VAŠEG DINARA

Sada je vrijeme za nabavu reprodukcijskog materijala: sjemenja, sredstva za zaštitu bilja, stočne hrane, mehanizacije

OSIGURALI SMO ZA VAS SJEME POVRTNIH KULTURA POZNATE HOLANDSKE FIRME

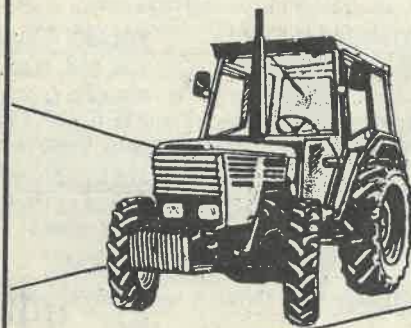
bejo zaden^{bv}

Obratite se s povjerenjem stručnjacima poduzeća »MAHAC«. Dobit ćete stručna mišljenja i nabaviti po povoljnim cijenama repromaterijal za vašu poljoprivrednu proizvodnju.

POZIVAMO VAS I OČEKUJEMO VAŠ POSJET NAŠOJ »AGROTRGOVINI« u Dugom Selu, J. Predavca 10. Tel: 750-949, Tel. Fax 751-172

NUDIMO VAM:

● traktore

PROGRAM TRAKTORA **Tornado** RDEKA
SNAGE OD 33 DO 68 kW
Tip traktora: TD 45, TD 55 sa zaštitnim okvirom, TD 55A, TD 75 i TD 90 A
ROVOKOPAČE - UTOVARIVAČE

OSNOVANO 1964.

VAŠ OBITELJSKI fotograf

POSEBNA PONUDA

-UVIJEK SA VAMA

-NAŠA FOTOGRAFIJA -VAŠE ZADOVOLJSTVO

Fotografije za dokumente

- COLOR
- GARANCIJA KVALITETE
- OVLAŠTENI FOTOGRAF Polaroida

foto VERICA
41270 DUGO SELO
ZORIČA 9

Autobusna linija 254
ZAGREB-DUGO SELO PUT ZA JEŽEVO — GRAČEC — ŠTAKOROVEC

Radni dan:
POLASCI AUTOBUSA SA BORONGAJA: 5.40, 6.20, 12.20, 13.05, 15.00, 19.05
POLASCI AUTOBUSA IZ ŠTAKOROVCA: 4.40, 6.00, 6.40, 7.20, 13.20, 14.00, 16.00, 20.05

U 4.05 i 5.05 sati polazi iz Dubrave za Štakorovec
Subota:
6.25, 12.20, 13.00, 15.00, 19.00
4.40, 7.30, 6.05, 13.25, 14.05, 16.05, 20.00

U 4.05 i 5.10 sati polazi iz Dubrave i vozi do Štakorovca
BORONGAJ — GRAČEC

Radni dan:
POLASCI AUTOBUSA SA BORONGAJA: 7.00, 7.40, 8.20, 9.00, 9.40, 10.20, 11.05, 11.40, 13.45, 14.20, 15.40, 16.25, 17.05, 17.35, 18.25, 19.45, 20.30, 21.00, 22.00, 22.35, 23.10
POLASCI AUTOBUSA IZ GRAČECA: 5.20, 8.05, 8.45, 9.20, 10.05, 10.45, 11.25, 12.00, 12.40, 13.25, 14.45, 15.20, 16.40, 17.25, 18.05, 18.40, 19.25, 20.40, 21.30, 22.05

U 4.35 sati polazi iz Dubrave i vozi do Gračeca.
U 22.50, 23.20 i 24.00 sati polazi iz Gračeca i vozi do Dubrave

Subota
5.40, 7.00, 7.40, 8.20, 9.00, 9.35, 10.20, 10.50, 11.40, 13.45, 14.25, 15.45, 16.25, 17.00, 17.45, 18.20, 19.45, 20.20, 21.00, 22.00, 22.35, 23.10
5.25, 6.45, 8.05, 8.40, 9.25, 9.35, 10.40, 11.15, 12.05, 12.45, 14.45, 15.30, 16.50, 17.25, 18.05, 18.40, 19.25, 20.45, 21.25, 22.10

U 4.35 sati vozi iz Dubrave do Gračeca.
U 22.45, 23.20 i 23.55 sati vozi iz Gračeca do Dubrave

Nedjelja i praznik
6.05, 6.40, 7.20, 8.00, 8.40, 9.20, 10.00, 10.40, 11.20, 12.00, 12.40, 13.20, 14.00, 14.40, 15.20, 16.00, 16.40, 17.20, 18.00, 18.40, 19.20, 20.00, 20.40, 21.15, 22.05, 22.35, 23.00
5.40, 6.20, 7.00, 7.40, 8.20, 9.00, 9.40, 10.20, 11.00, 11.40, 12.20, 13.00, 13.40, 14.20, 15.00, 15.40, 16.20, 17.00, 17.40, 18.20, 19.00, 19.40, 20.20, 21.00, 21.40, 22.10

U 5.05 i 5.30 sati polazi iz Dubrave i vozi do Gračeca.
U 23.00, 23.25 i 23.50 sati polazi iz Gračeca i vozi do Dubrave.

ZAGREB — DUGO SELO (PUT ZA JEŽEVO)
Radni dan

POLASCI AUTOBUSA SA BORONGAJA: 5.25, 5.45, 5.55, 6.10, 6.30, 6.50, 7.10, 7.25, 8.00, 8.35, 9.20, 10.00, 10.45, 11.25, 11.55, 12.10, 12.35, 12.55, 13.20, 13.35, 14.05, 14.30, 14.40, 14.50, 15.15, 15.30, 15.55, 16.05, 16.15, 16.45, 17.20, 17.50, 18.10, 13.45, 19.20, 20.10, 21.30
POLASCI AUTOBUSA IZ DUGOG SELA: 3.50, 4.30, 4.40, 4.55, 5.10, 5.25, 5.45, 6.05, 6.20, 6.40, 7.00, 7.15, 7.35, 7.50, 8.05, 8.40, 9.15, 10.00, 10.40, 11.25, 11.50, 12.15, 12.35, 12.55, 13.20, 13.45, 14.00, 14.20, 14.45, 15.15, 15.25, 15.35, 15.55, 16.35, 17.00, 17.25, 18.00, 18.35, 19.25, 20.50

U 4.10, 4.25, 4.40, 4.55, 5.10 i 11.20 sati polazi iz Dubrave i vozi do Dugog Sela.
U 16.10, 16.45, 18.55, 20.00, 22.10 sati polazi iz Dugog Sela i vozi do Dubrave.

NAPOMENA:
U 0.05 sati polazi iz Dubrave i vozi do Dugog Sela put za Ježevu. U 0.45 sati polazi iz Dugog Sela i vozi do Dubrave.

Subota
5.25, 6.00, 6.45, 7.20, 8.40, 10.00, 11.20, 12.00, 12.40, 13.25, 14.00, 14.45, 15.25, 16.05, 17.25
3.50, 4.45, 5.15, 6.05, 6.40, 8.00, 9.20, 10.40, 12.00, 12.40, 13.20, 14.05, 14.40, 15.25, 16.45, 18.05

U 4.05 i 4.45 sati vozi iz Dubrave do Dugog Sela put za Ježevu. U 7.25, 16.05 i 0.45 sati vozi iz Dugog Sela do Dubrave.
NAPOMENA: Nedjeljom u 0.05 sati polazi iz Dubrave i vozi do Dugog Sela (put za Ježevu). U 0.45 sati vozi iz Dugog Sela (put za Ježevu) do Dubrave.

AUTOBUSNA LINIJA 265
KVATERNIKOV TRG — JEŽEVO — TEDROVEC

RADNI DAN

POLASCI SA KVATERNIKOVOG TRGA: 4.10, 6.00, 9.50, 11.25, 14.10, 15.20, 16.15, 18.10, 19.40, 21.40
POLASCI IZ TEDROVCA RUGVICA: 4.35, 4.55, 5.10, 5.45, 6.50, 10.50, 12.15, 15.00, 16.10, 17.05, 18.55, 20.50, 22.00
POLASCI AUTOBUSA IZ JEŽEVA: 5.15, 9.00, 13.10, 14.20, 16.55, 19.30, 20.45, 21.30, 23.25

POLASCI IZ TEDROVCA: 4.40, 6.20, 6.30, 7.20, 11.05, 12.05, 15.25, 17.25, 18.40

Subota:
POLASCI SA KVATERNIKOVOG TRGA: 14.10, 14.50, 21.40
POLASCI IZ RUGVICE: 4.35, 5.10, 15.00, 15.40, 22.25
POLASCI IZ JEŽEVA: 4.20, 7.55, 12.10, 13.15, 15.30, 18.30, 19.45, 20.30, 11.40
POLASCI IZ TREBOVCA: 4.40, 6.50, 7.20, 11.05, 12.05, 15.30, 17.25, 18.40

NEDJELJOM I PRAZNIKOM:
POLASCI SA KVATERNIKOVOG TRGA: 7.05
POLASCI IZ JEŽEVA: 8.00
POLASCI IZ RUGVICE: 6.00, 13.00, 15.25, 21.25

NAPOMENA: U polascima do Rugvice autobus vozi kao linija 265, a u polascima do Ivanje Reke vozi trasom linije 216.

AUTOBUSNA LINIJA 266
DUGO SELO — OBOROVO

Radni dan i subota

POLASCI AUTOBUSA IZ DUGOG SELA: 4.55, 5.50, 11.00, 12.30, 14.20, 15.20, 16.25
POLASCI AUTOBUSA IZ OBOROVA: 4.25, 5.20, 6.20, 11.30, 13.00, 14.50, 15.50, 17.00

NEDJELJOM I PRAZNIKOM NE PROMETUJE

U prometu od 16. 11. 1992. godine

Narodno sveučilište Dugo Selo, zajedno s Centrom za dopisno obrazovanje iz Zagreba, organizira stručno osposobljavanje za

samostalno obavljanje prometa robe na malo

Uvjet za upis: najmanje završena osnovna škola
Prijave i informacije: Narodno sveučilište Dugo Selo, Tel. 750-419

CIJENJENI GRAĐANI!

Gradite brzo i jeftino sa betonskim blokovima (kvadrana).
DUGO SELO, Kopčevačka 29a, Telefon: 041/254-913, 751-711

Iznajmljujem sobu dvjema studenticama ili zaposlenim ženskim osobama. Javiti se na telefon 750-954

STAMBENA ZADRUGA "GORICA"

Dugo Selo, J.Zorića 21 a, tel. 750-310

GRADITE - DOGRAĐUJETE - ADAPTIRATE

ZA ISTI NOVAC UČINITE 35 % VIŠE

Sav potreban građevni, instalaterski i ostali materijal možete nabaviti bez poreza na promet ako ste učlanjeni u stambenu zadrugu. Moguće uštede do 35 %.

Sve informacije i učlanjenja u zgradu Narodnog sveučilišta Dugo Selo (prizemlje).

GRAFEMA

Poduzeće za grafičke usluge i trgovinu
Krajnova 3, Rugvica, tel. 750-835

Vršimo sljedeće grafičke usluge: tiskanje: posjetnice, pozivnice, memorandume, blokovska roba, naljepnice, prospekte, kataloge, brošure, ambalažu, kalendare u višebojnom tisku i sve ostale tiskalice po narudžbi.

VJENČANI I UMRILI

IZVJEŠTAJ

o opisu u knjige vjenčanih i umrlih u razdoblju od 23. 10. 1992. do 19. 11. 1992.

VJENČANI:

1. Vilim Breber, VKV zidar i Marija Preskar, radnica u Centru Stančić, vj. 24. 10. 1992.
2. Zlatko Combaj, nezaposlen i Ljubovj Poletajeva, konobarica, vj. 24. 10. 1992.
3. Branko Vučić, komercijalista i Barica Istvanić, daktilograf vj. 31. 10. 1992.
4. Zorislav Koh, građevinski radnik i Zlata Karanović, radnica na odjelu, vj. 31. 10. 1992.
5. Ivan Karačić, električar i Mirjana Mrkonjić, nezaposlena, vj. 07. 11. 1992.
6. Hrvoje Grof, profesionalni vojnik i Ivanka Ivanović, nezaposlena, vj. 07. 11. 1992.
7. Željko Budinski, nezaposlen i Đurđica Korman, nezaposlena, vj. 14. 11. 1992.
8. Marijan Baršun, upravni referent i Marijana Mikanec, nezaposlena, vj. 14. 11. 1992.

UMRLI:

1. Rozalija Horvat, umrla 16. 10. 1992., stara 76 god.
2. Katica Paklec, umrla 22. 10. 1992., stara 64 god.
3. Kata Kranjec, umrla 20. 10. 1992., stara 70 god.
4. Đuro Školnikovec, umro 19. 10. 1992., star 52 god.
5. Milka Štefčić, umrla 21. 10. 1992., stara 84 god.
6. Ljuba Haleuš, umrla 23. 10. 1992., stara 81 god.
7. Pavao Krvarić, umro 18. 07. 1992., star 67 god.
8. Josip Jambreč-Mihalčić, umro 05. 11. 1992., star 70 god.
9. Anto Stanić, umro 09. 11. 1992., star 60 god.
10. Ana Remenec, umrla 07. 11. 1992., stara 88 god.
11. Katarina Kranjec, umrla 20. 10. 1992., stara 70 god.
12. Marica Vučić, umrla 13. 11. 1992., stara 93 god.
13. Stjepan Šantić, umro 15. 11. 1992., star 69 god.
14. Milan Mravinac, umro 16. 11. 1992., star 63 god.

MATIČNI URED

Obucite i obujte sebe i svoju obitelj u trgovini tekstilom i obućom

Dugo Selo Zagrebačka 7

Naš argument je tradicija: majke i bake mnogih Dugoselaca kupovale su u našem dućanu. Pitajte ih o tome.

U ovom trenutku Vas posebno pozivamo da razgledate, odaberete i kupite zimsku obuću i odjeću. Usporedite li kvalitetu i cijene naših roba — odlučiti ćete se za kupnju u našem dućanu!

BOLNO SJEĆANJE

na našeg najdražeg i neprežaljenog sina, supruga, oca i nećaka

JURAJA ŠKOLNIKOVECA
19. 10. 1992. — 19. 11. 1992.

Prošlo je najdužih i najtužnijih mjesec dana bez Tvoje dragog bića među nama, ali Tvoja dobrotu, ljubav i plemenitost živjet će uvijek u nama, i uz nas koji Te ne-

izmerno volimo i kojima beskrajno nedostaje Tvoj smijeh, Tvoje uvijek šaljive riječi, topli glas, Tvoja draga osoba.

Tužan je i prazan naš dom bez Tebe! Nikad Te nećemo zaboraviti i prežaliti Tvoj prerani odlazak. Hvala svima onima koji Te se sjećaju i posjećuju Tvoj tih dom.

Vječno u tuzi za Tobom:
majka Terezija, supruga Marica, kćerka Đurđica, sin Marino i stric Juraj

IN MEMORIAM

STANKU PAJU
14. 11. 1991. — 14. 11. 1992.

dugogodišnjem članu vatrogasnoga društva. Uvijek u našim mislima.

DVD BRCKOVLJANI

POSLEDNJI POZDRAV

našem dragom i nikada prežaljenom suprugu, tati i djeđu

ANDRIJU GRAHOVAC

Vječno ćeš ostati u našim srcima i mislima. Tvoja supruga Milka, kćerke Marijana i Ankica, zetovi i unučad

Svim rođacima, kumovima, susjedima i prijateljima
ZAHVALJUJEMO

što su nam izrazili sućut i pritekli u pomoć u teškim trenucima naše žalosti, te okitili odar cvijećem i ispratili na vječni počinak našeg dragog djeđu, tatu i supruga

ANDRIJU GRAHOVCA.

Ožalošćene obitelji:
Grahovac, Tadić i Hertl

TUŽNO SJEĆANJE

na našeg dragog
IVANA CINDRIČA

23. 11. 1990. — 23. 11. 1992.

Supruga Ana, kćeri Jadranka i Ines, unuci Marko, Nikola, Tanja i Sara, zetovi Miloš i Rajko

IN MEMORIAM

VLADIMIR PREBŽIĆ
18. 11. 1991. — 18. 11. 1992.

S ljubavlju i tugom, supruga Brona, sinovi Mladen i Željko, snaha Mira, unuke Sonja i Maja, sestre Zora i Mira s obitelji

ŽIVJELI PRVACI - DUGOSELCI

Društvo na dobrim temeljima

U ožujku slijedeće godine Streljačko društvo »Radnik« Ostrna obilježit će deset godina svog postojanja i rada. Ono danas broji sedamdesetak članova, mahom Dugoselaca, no ima i Vrbovčana i Sesvećana. Posebno valja istaknuti i pohvaliti doprinos tog društva u pripremanju naših građana i vojaka za sudjelovanje u domovinskom ratu. Osposobljavanje za rukovanje raznim vatrenim oružjima, upravo pod nadzorom i pod vodstvom članova tog društva, prošlo je oko dvije tisuće osoba. Mnogi su pritom koristili oružje kluba. Dugoselski 53. samostalni bataljun Hrvatske vojske također je vježbao pod nadzorom i vodstvom tog društva. Možda je suviše i spominjati da su u tom smislu potpuno besplatno stavili na raspolaganje i svoja sredstva i svoja znanja.

Rad društva predvodi Predsjedništvo, čiji predsjednik je BERISLAV RAJKOVIĆ, njegov zamjenik je STJEPAN BERTEK. Ostali članovi Predsjedništva su: ŽELJKO BAJŠ, MIROSLAV HORVAT, MLADEN KOŠTEK i MILJENKO ŠAŠKO. U društvu rade tri osposobljena streljačka instruktora: MILJENKO PELESK, MILJENKO ŠAŠKO i ANTONIJO BANOVIĆ. Cjelokupna aktivnost društva je potpuno na amaterskoj osnovi.

Društvo ima svoje sjedište u staroj, bivšoj školi u Ostrni, gdje se nalazi i njihova šesterostazna automatska streljana za zračno oružje.

Društvo je otvoreno za sve naše građane, kako za športaše tako i za rekreativce. Među članstvom ima uistinu malo žena. Bar za sada. Jedino se natječe JDDRANKA BRLEK. Možda se nekome na prvi pogled i ne čini da je to tako no za ozbiljno bavljenje streljaštvom potreban je disciplinirani športski život, jednako kao i za niz drugih športova: potrebna je dobra tjelesna i duševna kondicija, uz koju se vezuje i zdrav život.

Predsjednik društva Berislav Rajković upozorava još na jednu činjenicu: »Danas uistinu veliki broj ljudi posjeduje razno oružje. Mnogi, nažalost, uopće ga tehnički ne poznaju, ne znaju s njime u potpunosti i sigurno rukovati, zbog čega je ono u rukama takvih ljudi zapravo opasno sredstvo. Članstvo u našem klubu omogućuje osposobljavanje i za pravilno, sigurno i efikasno njegovo korištenje. Što više vlasnika oružja prođe našim klubom, uvjeren sam u to bit će manje njegove zlouporabe i opasnog rukovanja s njime. Naše društvo želi svojim ukupnim djelovanjem, ne zaboravljajući istovremeno da je ono u prvom redu športsko društvo, pridonijeti sigurnoj i korisnoj uporabi oružja.«

Žele gospodariti streljaštvom

Ostrni se također nalazi i jedno otvoreno streljašte. Danas, nažalost gotovo zapušteno. Ranije pripravljeno za gađanje glinenih golubova. Zemljište na kojem je to streljašte MZ Ostrna je poklonila Lovачkom društvu Ratnih vojnih invalida, koje je danas njegov formalni vlasnik. Istodobno strijelci Ostrne imaju nasušnu potrebu za jednim takvim otvorenim streljaštvom, većma zbog svoje razvijene aktivnosti. Oni očekuju da će doći do nagodbe s tim lovčkim društvom, koje nema ni mogućnosti ni neke svoje velike potrebe da uređuje to streljašte, tako da ono dođe u posjed streljačkog društva, a za uzvrat će ga lovci moći, onako uređenoga, trajno besplatno koristiti. Berislav Rajković smatra da bi se njegovo uređenje moglo ostvariti u nekoliko faza i da bi ono i ekonomski moglo biti isplativo. Primjerice: Prema željezničkoj pruzi valja izgraditi zaštitni zid. Za njegovu izgradnju, osim strijelaca sigurno su zainteresirani i oni koji bi željeli na njemu ispisati svoje reklame. Tu bi mogla biti i ugostiteljska ponuda. Termini streljane bi se mogli iznajmljivati. Streljana bi dakle služila i za športske i za rekreativne potrebe. Povećani broj vlasnika oružja sigurno je pretpostavka i zanimanja za korištenje jedne takve streljane. Strijelci Radnika očekuju zbog svega toga povoljan rasplet situacije.

Natjecateljski uspjesi

Uvažavajući sve okolnosti: uvjete u kojima društvo radi i njegovo relativno kratko postojanje, te stalne novčane nedacnje, strijelci Radnika postižu uistinu zadovoljavajuće rezultate na natjecanjima najvišeg republičkog ranga. Evo i najznačajnijih ovogodišnjih rezultata:

Strijelci Radnika su kao pripadnici 53. samostalnog bataljuna Hrvatske vojske sudjelovali u travnju 1992. na prvenstvu Zagreba u gađanju zračnom puškom i među 16 ekipa osvojili 7. mjesto. A u svibnju 1992. g. na trofeju Hrvatske u konkurenciji 27 ekipa osvojili su 16. mjesto. Tu su u ekipi Radnika bili: Miljenko Šaško, Miroslav Horvat i Mladen Košek.

U rujnu je u Rijeci održano prvo državno prvenstvo u gađanju vojničkom puškom. Na natjecanju je nastupilo 30 ekipa, koje su sve prethodno na natjecanjima nižeg ranga izborile svoje pravo sudjelovanja u Rijeci. U toj konkurenciji strijelci Radnika: Miljenko Šaško, Miroslav Horvat i Antonije Banović osvojili su 16. mjesto, što se smatra uspješnim nastupom.

U Čazmi je 11. listopada 1992. g. pod nazivom Trofej Moslavine održano natjecanje u gađanju malokalibarskom puškom. U konkurenciji 11 ekipa strijelci radnika bili su peti.

Na trofeju Marije Bistrice u gađanju zračnom puškom, održanom 7. studenoga 1992. g. nastupilo je 19 ekipa. Strijelci Radnika osvojili su 6. mjesto. U pojedinačnoj konkurenciji STJEPAN ŠAŠKO je sa 184 kruga (od 200 mogućih) osvojio izvrsno treće mjesto.

Prvenstvo Zagrebačke regije u gađanju zračnom puškom održano je 14. i 15. studenoga 1992. g. Bile su to ujedno i kvalifikacije za prvenstvo Hrvatske 20. i 21. ovog mjeseca u Osijeku. Na kvalifikacijskom natjecanju u Zagrebu seniorska ekipa Radnika: Miljenko Šaško, Miroslav Horvat, Antonije Banović, te rezerva: Mladen Košek, osvojila je 6. mjesto u konkurenciji 14 ekipa, i to mahom ekipa iz daleko bolje stojećih i poznatijih klubova. U Osijeku, u nadmetanju državnog ranga strijelci Radnika izborili su 11. mjesto u konkurenciji 16 ekipa.

Sponzori kuglača

Da nije sponzora, strijelaca Radnika sigurno ne bi bilo ni na natjecanjima, pa onda ne bi bilo ni njihovih uspješnih nastupa. Zbog toga nas mole da istaknemo i njihove sponzore.

GORICA – tvornica posuda; GORICA – tvornica emajla; MIPIK VRBOVEC; K VATROMIX – Dugo Selo; Stambena zadruga Gorica; Intertrans – poduzeće za međunarodnu špediciju iz Zagreba; Croatiakombi – poduzeće za međunarodni transport iz Dugog Sela.

Glavni sponzor njihova nastupa na državnom natjecanju u Osijeku bilo je dugoselsko trgovačko poduzeće VAL, vlasnika Ivana Šarića.

Svim svojim sponzorima Streljačko društvo Radnik iskreno se zahvaljuje želeći im uspješno poslovanje.

Kolo prije no li će okončati jesenski dio prvenstva nogometaša I Zagrebačke nogometne lige, prvak je već poznat. Kao što smo snatрили i u prošlom broju dali za pretpostaviti, na vrhu će sasvim zasluženo prezimiti nogometaši »Dugog Sela«.

Daklem, prvak je poznat, živio prvak!

Zahvaljujući izuzetnom bodovnom učinku u prvih deset kola prvenstva, koji smo već opisali, u četiri naredna kola maniom iskusnog šah majstora rutinski će riješiti pitanje slavodobitnika jesenske utrke. Istina nije to bilo onako briljantno, fascinantno i učinkovito, ali bilo je taman toliko koliko je dostajalo.

RUKOMET

Prvaci rukometašice FLEX-O-a

Izvršnu seriju napravile su rukometašice dugoselskog FLKEX-O-a ostvarivši pet pobjeda za redom, što ih je dovelo na prvo mjesto drugoligaške karavane. Krenimo redom:

FLEX-O – KUTINA – 19:12 odlična igra tokom čitave utakmice rezultirala je visokom pobjedom protiv vrlo dobre ekipe Kutine.

FLEX-O – OGULIN 32:11 Gosti su se pokazali kao nedorasli suparnik. Rezultat je mogao biti i veći da domaći »coach« N. Plašić nije pružio priliku mladim igračicama koje je nisu u potpunosti iskoristile.

MAGAZIN – FLEX-O 22:24 Niti izrazita naklonost sudačica para iskazana prema domaćoj ekipi nije mogla ugroziti sigurnu pobjedu kvalitetnijih Dugoselčanki.

U ta četiri kola ponašali su se po onoj narodskoj: »Pola pije, pola Šarcu daje« i bratski raspodijelili osam bodova iz talona. Po prvi put u prvenstvu »pukli« su u jedanaestom kolu na gostovanju kod Tekstilca. Propisno su se ispomašivali (čak i jedanaesterac) i prosto (i bezobrazno) naterali nedoraslog protivnika na 2:0 iznenađujuću pobjedu. U 12. kolu, uz dosta muke, na domaćem je terenu pobijeden »Jaruntek 1:0 rezultatom. I 13. kolo (kakve li slučajnosti) bilo je nesretno.

U derbiju kola na Kustošiji zahuktali Metalac nadjačao je naše 2:0. Nakon toga u Dugom Selu palo je Prigorje iz Markuševca, opet tijesno, 1:0, ali tom je

utakmicom i teorijski osiguran tron I ZNL.

Potpuno zasluženo. Jer, spomenimo, u čak 12 od dosad 14 odigranih kola prvenstva sve su svoje protivnike gledali s najviše stepenice. S prvog mjesta. Ta činjenica sama za sebe dovoljno govori.

Na koncu ostaje im još jedno gostovanje u Zdencima, pa onda »odmor ratnika«. A nama ostaje tek da im sviju skupa čestitamo i poželimo jednako dobre igre i uspjehe na proljeće i da se nadamo da na ovoj poziciji ostanu i nakon proljetnog dijela prvenstva. Jer, oni to mogu, znaju i žele! Pitanje je samo hoće li im drugi to dopustiti?

Zdenko Smolić

FLEX-O – PODRAVKA II 26:21 Iako bez važnog kogačica u ekipi, ozlijeđene M. Stjepandić, domaće su ostvarile sigurnu pobjedu. Izrazito je bila raspoložena kapetan FLEX-O-a T. Plašić postigavši čak 16 golova.

BJELOVAR – FLEX-O 14:25 Utakmica nedoraslih protivnika. Rutiniranom igrom vodeća momčad stekla je visoku prednost (23-5) a onda su mlade igračice ponovno dobile šansu i djelomično je iskoristile. U ovih pet pobjeda najveći udio dale su D. Karlo na голу te T. Plašić »duša« i »motor« ekipe. Odlično su igrale M.Stjepandić, C. Čugorčan i A. Šola. A vrlo dobre su bile M. Franjčević, D. Bošnjak i drugi vratar D. Mlinarić. Svoju priliku dočekale su i iskoristile S. Lojna i

D. Matković, a stidljivo svoj uspon najavljuju I. Vranić i T. Jagić. Do kraja prvenstva preostale su još dvije utakmice i to ne bilo kakve već dva derbija.

U subotu 28. 11. igra se prva derbi utakmica sa ekipom ZAPREŠIĆA, koja dijeli prvo mjesto sa igračicama FLEX-O-a. Tjedan dana kasnije u Zagrebu trećeplasirana ekipa KONČARA dočekuje, nadamo se, još uvijek vodeće Dugoselčanke. Igračice i uprava ŽRK FLEX-O poziva stoga vjerne navijače koji ih stalno prate da i na ove dvije utakmice budu njihov dodatni motiv a one će se kao i do sada odžuti dobrom igrom i naravno pobjedom.

Neenad Plašić

I muški igraju rukomet

U Dugom Selu se, mada se to u javnosti čini se zaboravlja, igra rukomet i u muškoj konkurenciji.

Muška seniorska ekipa SD »Jedinstvo« Dugo Selo rukometni klub nastupa u takmičenju koje organizira Zagrebački rukometni savez Zagreb i to u grupi A Međuopćinske lige (III stupanj natjecanja) zajedno s još 7 (sedam) ekipa.

Zbog čega se nastupa još pod istim imenom? – postavljaju mnogi pitanja. Razlozi su prozaični. Nije organizirana Skupština kluba koja je jedina mjerodavna da donosi odluke koje se odnose na promjenu imena – naziva kluba, pa su tako takmičarske i funkcionerske knjigice ispunjene s nazivom pod kojim je klub upisan u Registar društvenih organizacija. Nadalje ni Hrvatski rukometni savez nije učinio ništa, osim što je promijenio naziv (izmijesao riječi i promijenio padež), a svi dokumenti su mu ostali isti, a bilo je malo potrebno da se sve to uskladi.

No te činjenice nisu utjecale na postignute rezultate.

Muška seniorska ekipa odigrala je 6 (šest) prvenstvenih utakmica od predviđenih 7 (sedam) i postigla slijedeće rezultate:

I kolo	Jedinstvo – Polet Stančić	30:17 (12:6)
II kolo	Sloga Križ – Jedinstvo	17:22 (11:11)
III kolo	Jedinstvo – Novska Novska	18:18 (10:10)
IV kolo	Gramip Dubrava – Jedinstvo	17:22 (12:14)
V kolo	Jedinstvo – Slavijatrans Petrinja	nije odigrano
VI kolo	Jedinstvo – Sisak Sisak	18:13 (9:6)
VII kolo	Sesvete 84 Sesvete – Jedinstvo	33:18 (16:6)

U 6 odigranih utakmica postignute su četiri pobjede, jedna neriješen rezultat i jedan poraz uz omjer zgoditaka 128:115 i osvojenih 9 bodova.

Utakmica sa »Slavijatransom« iz Petrinje nije odigrana, jer gosti nisu došli u zakazano vrijeme 31.10.1992. u 15,00 sati, nego 01.11.1992. u 11,00 sati, uz obrazloženje da nisu primili obavijest o terminu utakmice, pa su došli u skladu s Propozicijama takmičenja.

Kad će se utakmica odigrati, odlučit će Natjecateljska komisija. U jesenskom dijelu sezone 1992/93.

Tihomir Pjevac

KUGLANJE

Lakše ruše čunjeve nego li oskudicu

Za dugoselski kuglački šport otvoreno možemo reći da je u krizi, i to većma zbog novčanih teškoća, tako da kuglači sami podmiruju troškove svojih nastupa. A radi se o športu u kojem su Dugoselci tradicionalno bili, a i danas jesu uspješni. I to sve skupa unatoč činjenici da se trenira u staroj istrošenoj kuglani. Šport je to koji s pravom traži i očekuje pomoć i podršku svoje matične sredine. Nakon ekspresno održanog prvenstva, kuglački entuzijasti Dugog Sela, prve i druge momčadi, u ovim teškim vremenima i dalje se hrvalju sa sve većom financijskom oskudicom, da bi održali dugoselsku kuglačku tradiciju započetu još 1934. g. Nakon majstorice sa Inker Zaprešićem i osvajanja odličnog drugog mjesta 7.A i 7.B Regionalne lige Zagreba 6x200 hitaca za 1992. g. prva ekipa kuglača Dugog Sela je u je-

senskom prvenstvu zaigrala u II Regionalnoj ligi Zagreba (6 x 200 hitaca) – Istok i u prve četiri utakmice zabilježila četiri glatke pobjede. U prvom kolu je pobijedila ekipa »Sesveta«, jedna od najjačih ekipa. U drugom kolu je pobijedila ekipa »Hrabrih«, u trećem kolu ekipa »Znanja«, a u četvrtom ekipa »Žuga«, svi iz Zagreba. Druga ekipa je također zabilježila tri pobjede, u tri utakmice u Zagrebačkoj zoni – istok. Pobijedene su ekipe »Merkur – Zrinjevac« »Zeline« i »Silent – Zagreba«.

Treba još spomenuti novi rekord Dugoselske kuglane u 100 šubova, koga je postavio u proljeće ove godine STJEPAN BIČANIĆ sa fantastičnih 471 oborenih čunjeva. Time je srušen dosadašnji rekord Stjepana Štivičića.

Željko Papeš

Razglednica dvorca iz, najvjerojatnije, drugog desetljeća ovog stoljeća

BIO BI DUGOSELSKI URES

Zašto i kada je srušen dvorac u dugoselskom parku?

Odgovor na pitanje kada je sagrađen dvorac grofova Drašković u današnjem dugoselskom parku istog imena, mora se potražiti u realnim pretpostavkama.

Dugoselska loza grofova Draškovića započinje s grofom Teodorom I Drašković (1818—1852.) koji je živio na svom dobru u Božjakovini. Na tom dobru u kuriji (danas PPP »Božjakovina«) rodio mu se sin grof Teodor II Drašković (1850.—1906.), a njegovi sinovi Aleksandar i Janko rođeni su u Dugom Selu 1876. godine, što znači da je taj dvorac u to vrijeme već postojao.

Kako je grof Teodor I Drašković umro 1852. godine, a njegovi unuci Aleksandar i Janko su ro-

đeni u Dugom Selu 1876. godine, dvorac je mogao biti sagrađen u razdoblju od 1851—1876. godine. Međutim, vjerojatnija je pretpostavka da je on sagrađen u periodu od 1870—1875. godine. Dvorac je zajedno s parkom bio ograđen čvrstom ogradom. Grof Teodor II Drašković je za svog života u Dugom Selu sagrađio još nekoliko zgrada, od kojih je vrijedno zabilježiti dvije: današnju zgradu Općinskog suda Dugo Selo, u koju je poslije 12. listopada 1885. godine (do te je godine bio u Božjakovini) preselio ondašnji Kotarski sud Dugo Selo, kao i današnju zgradu Vodoprivrede Dugo Selo, u koju se 1886. godine useljava ondašnja Kotarska oblast Dugo Selo.

Točnih podataka o datumu rušenja tog dvorca nemamo. Znamo, da je jedna stručna komisija pregledala dvorac i zaključila da se uslijed velike dotrajalosti dvorac ne može popraviti, pa je u vrijeme otvaranja Naftnog polja Martin Breg, srušen stari dvorac i sagrađen samački hotel za radnike naftaše (sadašnji Hotel PARK), a to je bilo oko 1954. godine. Tada je srušena i parkovna ograda, od cijelog kompleksa je ostao samo rizolit (dogradnja) koji je sagrađen kasnije i od samog starog dvorca. Prava je šteta što to zdanje nije sačuvano i do naših današnjih dana. Bio bi to sigurno i danas jedan vrijedan ures Dugog Sela.

Tomislav Gale

Takse za automobile i vikendice

Na dugoselskom području registrirano je oko 2.200 vozila u privatnom vlasništvu. Njihovi će vlasnici, već početkom prosinca primiti uplatnice za uplatu takse za posjedovanje svog motornog vozila, i to na temelju vladine Uredbe o državnim taksama na zgrade za odmor, odmarališta, cestovna motorna vozila i ploveće objekte (NN 65/92). Iznos koji će trebati platiti za pojedino vozilo temelji se na zapremnini motora i godinama starosti vozila. Snažniji motor i novije vozilo znači će i višu taksu. Vlas-

nici vozila mogu očekivati uplatnice s iznosima u rasponu od 5 do 40 tisuća HRD.

Slične uplatnice će dobiti i vlasnici kuća za odmor. Iznos će ovisiti o kakvoći kuće i godinama njene starosti. Po četvornom metru površine svojih vikendica njihovi vlasnici plaćat će od 250 do 1.500 dinara.

Oni koji kupuju nove automobile tu taksu sada plaćaju neposredno prije registracije vozila.

Martinjsko čišćenje

Rad specijalnog stroja za čišćenje ulica u Dugom Selu svakako je nov i nesvakidašnji događaj. Mnogi se i glasno upitaju od kuda i zašto, a neki neobavješteno i razveseliše da je to možda Dugo Selo uspjelo i nabaviti za svoje potrebe.

Istina je slijedeća: Dan uoči Svetog Martina zagrebačka Čistoća je pridonijela ugodaju očistivši svojim strojem kolniku u užem središtu Dugog Sela. Hvala im. No neka i češće dođu.

Srušen semafor

Dugo Selo nema sreće sa svojim jedinim semaforom. Stup sa svjetlosnim uređajima srušen je, a uređaji potpunoma uništeni. U stup semafora udario je autobus Kompas-Herza, ljubljanske registracije. Vozač autobusa da ne bi udario u vozilo ispred sebe, a vozeći neprimjerenom brzinom na klizavom kolniku, skrenuo je s kolnika i udario u stup semafora te ga srušio. Prava sreća je da u trenutku nesreće nije u blizini stupa semafora bilo ni jednog pješaka. Sreća je što se to dogodilo samo kratko vrijeme prije nailaska daka u školu. Učinjena materijalna šteta dosiže pola milijuna dinara. A roditelji i nastavnici će morati opet nestrpljivo čekati

da se postavi novi stup sa semaforom, da tako daci opet mogu na sigurniji način prelaziti cestu.

Istoga dana, također zbog klizavog kolnika, a i neopreznog izlaska iz benzinske pumpe dogodile su se u Kopčevcu dvije nesreće. U dane kada je klizav kolnik uzduž glavne dugoselske prometnice prometne nesreće postadoše toliko uobičajene, da se na njih, čini se, gotovo nitko ni ne osvrće posebno. Unaprijed se već računa da će se dogoditi. Kada bi se dijelovi prometnice na kojima je još uvijek kocka prekrili asfaltom broj bi se nesreća, prema procjenama, smanjio za jednu trećinu.

Parkiranje

Do kada po travnjacima?

Nepropisno parkiranje, parkiranje na nogostupima i na zelenim površinama je dugoselska, više nego li svakodnevnost. Parkirana vozila uništavaju travnjake i omogućuju prolaz pješaka nogostupima. Prečesto se u tome očituje i drskost i nekultura vozača. Sve glasnije se u Dugom Selu čuju glasovi da se takvoj drskosti i nekulturi vozača mora stati na kraj. Prve korake učinila je već dugoselska policija zataknuvši na vozila, u samo nekoliko dana, stotinjak poziva da se plati 150 dinara kazne za nepropisno parkiranje. Kazna je smiješna, ali je utemeljena u propisima. Ovih će dana Sabor RH utvrditi nove iznose kazni. Za nepropisno parkiranje kazna će biti tri tisuće dinara.

Parkiranje na travnjacima u nadležnosti je komunalne inspekcije i tu su onda kaznene mjere drugačije i strože, no

nije nam znan slučaj da je netko u Dugom Selu zbog toga bio i primjereno kažnjen.

Valja podržati prijedloge da se u našoj državi ustroji i komunalna policija zadužena upravo za takva pitanja. U Dugom Selu bi ona sigurno imala posla preko glave. No tijekom vremena vozači bi se morali priviči na činjenicu da se vozila parkiraju samo na za to predviđenim mjestima.

Vozači moraju prihvatiti kao uobičajeno da se parkiraju stotinjak ili više metara od mjesta koje posjećuju. Sve to skupa upućuje na zadatak da se u Dugom Selu, posebno kada je riječ o parkiranju vozila, mora zvesti javni red i poštovanje propisa i prometnih znakova.

Postanite vrstan vozač

Auto škola Narodnog sveučilišta Dugo Selo očekuje Vaš upis za kategorije: A B C i E

Kvalitetna obuka
plaćanje u ratama
Povoljna cijena
Tel. 750-419
Požurite s upisom!

Pozivamo dugoselske firme i ustanove da svoje božićne i novogodišnje čestitke upute građanima i javnosti i putem naših novina.

Rok za predaju čestitki za objavu je 15. prosinca 1992. g. u Narodnom sveučilištu Dugo Selo.

Dugoselska kronika

Osnivač glasila: SKUPŠTINA OPĆINE DUGO SELO

Izdavač: NARODNO SVEUČILIŠTE DUGO SELO

VJEŠE GLASILA: Jadranko Crnić, Tomislav Gale, Marijan Galeković, Ivica Konjević, Nada Kozić, Ivan Pandžić (predsjednik), Zvonimir Šimunović, Stipe Velić i Borislav Zorić
REDAKCIJA: Marijan Galeković, Ivana Hrelja, Božidar Jakopović, Jadranko Kereković, Maja Končić-Crnić, Ivica Konjević, Nada Kozić, Predrag Mikulčić, Ivan Pandžić, Zdenko Smolić, Velimir Sruk, Marin Šarec, Nikola Tominac i Dada Zečić.
Glavni i odgovorni urednik: Marijan Galeković

Adresa redakcije: Dugo Selo, Josipa Zorića 21a

List izlazi jednom mjesečno.

Pretplate se šalju na žiro račun: Narodno sveučilište Dugo Selo, broj: 30111-603-6553, Dugo Selo

Tisak: Hrvatska tiskara, Zagreb, Slavenska avenija 4. Naklada tiska: 2.500 primjeraka

Plaćanje komunalija

OBOŠTRANA TUŽALJKA

Građanima nije lako. Većina nas s mukom, na jedvite jade, uspijeva plaćati račune za plin, vodu, odvoz smeća. Upiremo pogled i odašljemo pitanja komunalnom poduzeću: Zar ne bi to sve moglo biti i ponešto jeftinije. Istodobno, na drugoj strani, u komunalnom poduzeću, također tužaljka.

Direktor »Dukoma« nam govori: »U teškoj smo situaciji. Da bismo uredno podmirivali sve svoje troškove i uredno plaćali dobavljačima cijene bi morale biti više. Izvršno vijeće grada Zagreba nam odobrava cijene u rangu svojih. A uvjeti naše distribucije su daleko teži, nepovoljniji i skuplji. Na primjer mi na sedam kilometara plinovoda i vodovoda prema Lupoglavu imamo samo 47 potrošača, koji plin koriste samo ljeti za kuhanje, a inače

se i zimi griju na drva, jer im je to jeftinije. Drugi nam je problem naplata. Sve više smo prisiljeni raditi utuživanja, a ovih dana krećemo i u isključenja. Da bismo mi mogli INI platiti plin, a Vodovodu vodu mi moramo novac prikupiti od građana. Ako na vrijeme ne platimo terete nas visoke kamate i prijeti nam se iskopčanjem.

Sve više sam uvjeren da u ovoj našoj situaciji, uz cijene koje nam se odobravaju, mi možemo opstati samo ako se uključimo u komunalna poduzeća Zagreba, tako da će ona morati brinuti i o našem dugoselskom području. S njihovim sam radom detaljnije upoznat i preko redovitih radnih sastanaka svih direktora komunalnih poduzeća Grada, na kojima i ja prisustvujem.

Učenici por

VI

Božićno i u Dugom cama. Više mada neka vije nego broj dućan

Mnogi to u rom. No nij čenja borov kupovanja. kovanju B smatrati on očiju javno obitelji i u pojedinog vrijeme da prosinca, ureda, na prigodni p bile suprug Dugoselaca tu. Iz zakla ranić svako primilo je

Taj dar im novic, pom socijalne sk primila i d zajednička jalni rad, d